

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 17 grudnia 2020 r.

Poz. 9223

UCHWAŁA NR XXIV/213/2020 RADY GMINY RUDNIK

z dnia 15 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia programu opieki nad zabytkami Gminy Rudnik na lata 2021-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 87 ust. 1, 3, 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020 r. Poz. 282 z późn. zm.)

Rada Gminy Rudnik uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjąć „Program opieki nad zabytkami Gminy Rudnik na lata 2021-2023”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rudnik.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Ireneusz Jaśkowski

Załącznik do uchwały Nr XXIV/213/2020
Rady Gminy Rudnik
z dnia 15 grudnia 2020 r.

**GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI
DLA GMINY RUDNIK
na lata 2021-2023
Rudnik 2020**

1. Podstawa prawna opracowania Gminnego programu opieki nad zabytkami

Konieczność opracowania Gminnego programu opieki nad zabytkami jest nałożona przez art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, który stwierdza, iż:

1. Zarząd województwa, powiatu lub wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza na okres 4 lat odpowiednio wojewódzki, powiatowy lub gminny program opieki nad zabytkami.
2. Programy, o których mowa w ust. 1, mają na celu, w szczególności:
 - 1) włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
 - 2) uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;

- 3) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- 4) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- 5) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- 6) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- 7) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

3. Wojewódzki, powiatowy i gminny program opieki nad zabytkami przyjmuje odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu i rada gminy, po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4. Programy, o których mowa w ust. 3, są ogłaszane w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

5. Z realizacji programów zarząd województwa, powiatu i wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza, co 2 lata, sprawozdanie, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

6. Sprawozdanie z realizacji wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami jest przekazywane Generalnemu Konserwatorowi Zabytków i właściwemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków. w celu jego wykorzystania przy opracowywaniu, aktualizacji i realizacji krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

2. Wstęp

2.1. Cel opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Rudnik

Podstawowym założeniem niniejszego „Programu opieki nad zabytkami dla gminy na lata 2021-2023” jest ukierunkowanie działań Samorządu Gminy Rudnik służące podejmowaniu planowanych działań dotyczących finansowania, inicjowania, wspierania oraz koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego poprzez lokalne społeczeństwo. Zadaniem programu jest także organizacja działań edukacyjnych i wychowawczych wobec miejscowej społeczności. Dla realizacji powyższego założenia niezbędna jest realizacja szczegółowych celów określonych m.in. w art. 87 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, do których należą:

Øwłączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;

Øuwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;

Øzahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;

Øwyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;

Øpodejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;

Øokreślenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;

Øpodejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami

Øzapoznanie z zasobami dziedzictwa kulturowego, historią i zabytkami gminy Rudnik, w tym także rozróżnienie obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego i figurujących w ewidencji Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Øwspieranie działań zmierzających do pozyskania środków finansowych na opiekę nad zabytkami

Øuwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków przy sporządzaniu i zmianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

ØWspieranie działań zachowania pamięci o osobach i miejscach ważnych dla historii i tradycji w miejscowościach gminy.

3. Uwarunkowania prawne ochrony i opieki nad zabytkami w Polsce

Zabytki w Polsce zostały objęte ochroną zadeklarowaną jako konstytucyjny obowiązek państwa i każdego obywatela. Znaczenie dziedzictwa kulturowego dla rozwoju cywilizacyjnego oraz zadania państwa w zakresie ochrony określają artykuły 5 i 6 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Dookreślenie konstytucyjnego obowiązku państwa wraz z podziałem kompetencji na poszczególne organy administracji publicznej i instytucje państwowe następuje na poziomie ustawodawstwa zwykłego.

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r., która zastąpiła ustawę o ochronie dóbr kultury z 1962 r., powiązała ochronę zabytków z ochroną dziedzictwa kulturowego, umieszczając to zagadnienie w kontekście naszego uczestnictwa w kulturze i historii całej Europy. Nowe prawo jest dostosowane do zasad obowiązujących w Unii Europejskiej.

Obowiązujące uregulowania prawne, dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, zostały zawarte w:

- **Konstytucji RP** (Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Dz. U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.) w przepisach:
- **Art. 5:** „Rzeczpospolita Polska (...) strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”.
- **Art. 6 ust. 1:** „Rzeczpospolita Polska stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju oraz (...) udziela pomocy Polakom zamieszkałym za granicą w zachowaniu ich związków z narodowym dziedzictwem kulturalnym”.
- **Art. 86:** „Każdy jest obowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Zasady tej odpowiedzialności określa ustawa”.
- **Ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami** (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 ze zm.), reguluje zasady ochrony i opieki nad zabytkami w Polsce.

Przy opracowaniu programu opieki nad zabytkami należy uwzględnić przepisy tej ustawy, takie jak:

- **Art. 3:** definiuje podstawowe pojęcia użyte w ustawie:
 - „1) zabytek – nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową;
 - 2) zabytek nieruchomy – nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości, o których mowa w pkt 1;
 - 3) zabytek ruchomy – rzecz ruchomą, jej część lub zespół rzeczy ruchomych, o których mowa w pkt 1;
 - 4) zabytek archeologiczny – zabytek nieruchomy, będący powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem;
 - 5) instytucja kultury wyspecjalizowana w opiece nad zabytkami – instytucję kultury w rozumieniu przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, której celem statutowym jest sprawowanie opieki nad zabytkami;
 - 6) prace konserwatorskie – działania mające na celu zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku, zahamowanie procesów jego destrukcji oraz dokumentowanie tych działań;
 - 7) prace restauratorskie – działania mające na celu wyeksponowanie wartości artystycznych i estetycznych zabytku, w tym, jeżeli istnieje taka potrzeba, uzupełnienie lub odtworzenie jego części, oraz dokumentowanie tych działań;

- 8) roboty budowlane – roboty budowlane w rozumieniu przepisów Prawa budowlanego, podejmowane przy zabytku lub w otoczeniu zabytku;
- 9) badania konserwatorskie – działania mające na celu rozpoznanie historii i funkcji zabytku, ustalenie użytych do jego wykonania materiałów i zastosowanych technologii, określenie stanu zachowania tego zabytku oraz opracowanie diagnozy, projektu i programu prac konserwatorskich, a jeżeli istnieje taka potrzeba, również programu prac restauratorskich;
- 10) badania architektoniczne – działania ingerujące w substancję zabytku, mające na celu rozpoznanie i udokumentowanie pierwotnej formy obiektu budowlanego oraz ustalenie zakresu jego kolejnych przekształceń;
- 11) badania archeologiczne – działania mające na celu odkrycie, rozpoznanie, udokumentowanie i zabezpieczenie zabytku archeologicznego;
- 12) historyczny układ urbanistyczny lub ruralistyczny – przestrzenne założenie miejskie lub wiejskie, zawierające zespoły budowlane, pojedyncze budynki i formy zaprojektowanej zieleni, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych, w tym ulic lub sieci dróg;
- 13) historyczny zespół budowlany – powiązaną przestrzennie grupę budynków wyodrębnioną ze względu na formę architektoniczną, styl, zastosowane materiały, funkcję, czas powstania lub związek z wydarzeniami historycznymi;
- 14) krajobraz kulturowy – postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, historycznie ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych i działalności człowieka;
- 15) otoczenie – teren wokół lub przy zabytku wyznaczony w decyzji o wpisie tego terenu do rejestru zabytków w celu ochrony wartości widokowych zabytku oraz jego ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych”.

- **Art. 4:** objaśnia, że ochrona zabytków polega na podejmowaniu w szczególności przez organy administracji publicznej działań mających na celu: „zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie; zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków; udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków; przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę; kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków; uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska”.

- **Art. 5:** określa, w sposób otwarty, kwestię opieki nad zabytkami: „opieka nad zabytkami sprawowana jest przez jego właściciela lub posiadacza i polega, w szczególności, na zapewnieniu warunków naukowego badania i dokumentowania zabytku; prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku; zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie; korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości; popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz o jego znaczeniu dla historii kultury”.

- **Art. 6:** klasyfikuje w układzie rzeczowym przedmioty ochrony i zarazem stanowi szczegółową definicję zabytku:

„1. Ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania:

1) zabytki nieruchome będące, w szczególności:

- a) krajobrazami kulturowymi,
- b) układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,
- c) dziełami architektury i budownictwa,
- d) dziełami budownictwa obronnego,
- e) obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,
- f) cmentarzami,
- g) parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,

- h) miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
- 2) zabytki ruchome będące, w szczególności:
- a) dziełami sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej,
 - b) kolekcjami stanowiącymi zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które tworzyły te kolekcje,
 - c) numizmatami oraz pamiątkami historycznymi, a zwłaszcza militariami, sztandarami, pieczęciami, odznakami, medalami i orderami,
 - d) wytworami techniki, a zwłaszcza urządzeniami, środkami transportu oraz maszynami i narzędziami świadczącymi o kulturze materialnej, charakterystycznymi dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentującymi poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego,
 - e) materiałami bibliotecznymi, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach,
 - f) instrumentami muzycznymi,
 - g) wytworami sztuki ludowej i rękodzieła oraz innymi obiektami etnograficznymi,
 - h) przedmiotami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
- 3) zabytki archeologiczne będące, w szczególności:
- a) pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,
 - b) cmentarzyskami,
 - c) kurhanami,
 - d) relikdami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

2. Ochronie mogą podlegać nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej”.

- **Art 7:** określa formy ochrony zabytków:

- 1) wpis do rejestru zabytków

Rejestr zabytków znajdujących się na terenie województwa prowadzi Wojewódzki Konserwator Zabytków. Do rejestru wpisuje się zabytek nieruchomy na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy. Do rejestru może być również wpisane otoczenie zabytku wpisanego do rejestru, a także nazwa geograficzna, historyczna lub tradycyjna tego zabytku. Wpis do rejestru historycznego układu urbanistycznego, ruralistycznego lub historycznego zespołu budowlanego nie wyłącza możliwości wydania decyzji o wpisie do rejestru wchodzących w skład tych układów lub zespołu zabytków nieruchomych. Wpisanie zabytku nieruchomego do rejestru ujawnia się w księdze wieczystej danej nieruchomości na wniosek Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, na podstawie decyzji o wpisie do rejestru tego zabytku. Wpisy do rejestru są wolne od opłat (art. 19). Skreślenie z rejestru zabytków następuje na wniosek właściciela zabytku lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy lub z urzędu, na podstawie decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (art. 13). Na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków występuje z wnioskiem o wykreślenie wpisu z księgi wieczystej i z katastru nieruchomości. Informacja o skreśleniu ogłoszona jest w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Wykreślenia wolne są od opłat (art. 14). Zabytek ruchomy wpisuje się do rejestru na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – na wniosek właściciela tego zabytku (art. 9). Wojewódzki Konserwator Zabytków może wydać decyzję o wpisie z urzędu – w przypadku uzasadnionej obawy zniszczenia, uszkodzenia lub nielegalnego wywiezienia zabytku za granicę.

- 1a) wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;
- 2) uznanie za pomnik historii;

- 3) utworzenie parku kulturowego;
- 4) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

- **Art. 18:** „1. Ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami uwzględnia się przy sporządzaniu i aktualizacji koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw, planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, analiz i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego powiatu, strategii rozwoju gmin, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego. 2. W koncepcji, strategiach, analizach, planach i studiach, o których mowa w ust. 1, w szczególności:

- 1) uwzględnia się krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- 2) określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji oraz przywracania zabytków do jak najlepszego stanu;
- 3) ustala się przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenu uwzględniające opiekę nad zabytkami”.

- **Art. 19:** wskazuje, że „1. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się, w szczególności ochronę:

- 1) zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru i ich otoczenia,
- 2) innych zabytków nieruchomości, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
- 3) parków kulturowych.

1a. W decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego uwzględnia się w szczególności ochronę:

- 1) zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru i ich otoczenia;
- 2) innych zabytków nieruchomości, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.

1b. W uchwale określającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń uwzględnia się w szczególności:

- 1) ochronę zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru i ich otoczenia;
- 2) ochronę zabytków nieruchomości, innych niż wymienione w pkt 1, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków;
- 3) wnioski i rekomendacje audytów krajobrazowych oraz plany ochrony parków krajobrazowych.

2. W przypadku gdy gmina posiada gminny program opieki nad zabytkami, ustalenia tego programu uwzględnia się w studium i planie, o których mowa w ust. 1.

3. W studium i planie, o których mowa w ust. 1, ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków”.

- **Art.20:** mówi o konieczności uzgadniania projektów i zmian planów zagospodarowania przestrzennego wojewódzkich i miejscowych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

- **Art. 21:** „Ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy”.

- **Art. 22:** „1. Generalny Konserwator Zabytków prowadzi krajową ewidencję zabytków w formie zbioru kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się w wojewódzkich ewidencjach zabytków.

2. Wojewódzki Konserwator Zabytków prowadzi wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa.

3. Włączenie karty ewidencyjnej zabytku ruchomego niewpisanego do rejestru do wojewódzkiej ewidencji zabytków może nastąpić za zgodą właściciela tego zabytku.

4. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy.

5. W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:

- 1) zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- 2) inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- 3) inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

6. Właściwy dyrektor urzędu morskiego prowadzi ewidencję zabytków znajdujących się na polskich obszarach morskich w formie zbioru kart ewidencyjnych”.

- **Art. 89:** wskazuje, że „organami ochrony zabytków są:

- 1) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje Generalny Konserwator Zabytków;
- 2) wojewoda, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje Wojewódzki Konserwator Zabytków”.

- **Ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym** (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506), gdzie w art. 7 ust. 1 pkt 9 zostały określone zadania własne gminy: „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy (...) kultury, w tym (...) ochrony zabytków i opieki nad zabytkami”.

Ponadto inne uregulowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, znajdują się w innych obowiązujących ustawach i rozporządzeniach, m.in:

- **Ustawa z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz niektórych innych ustaw** (Dz. U. 2017 r. poz. 1595).

- **Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym** (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 ze zm.). - określa zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej oraz zakres i sposoby postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy.

- **Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane** (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1333). - normuje działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych oraz określa zasady działania organów administracji publicznej w tych dziedzinach.

- **Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska** (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396)

- **Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody** (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614) – określa kompetencje dotyczące wycinki i pielęgnacji drzew, na terenach objętych prawną ochroną konserwatorską.

- **Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami** (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 121 ze zm.). - określa między innymi postępowanie wobec nieruchomości objętych prawną ochroną konserwatorską.

- **Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej** (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1983 ze zm.). Ustawa mówi, że działalność kulturalna polega na upowszechnianiu i ochronie kultury (art. 1 ust. 1). Jednostki samorządu terytorialnego organizują działalność kulturalną, tworząc samorządowe instytucje kultury, dla których prowadzenie takiej działalności jest podstawowym celem statutowym. Prowadzenie działalności kulturalnej jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego o charakterze obowiązkowym (art. 9 ust. 1, 2).
- **Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie** (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 450 ze zm.). W ramach ustawy, gminy mogą wspierać działalność kulturalną związaną z ochroną zabytków i tradycji prowadzoną przez organizacje pozarządowe (między innymi stowarzyszenia).
- **Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu**, (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 774 ze zm.). - definiuje pojęcie reklamy, szyldu, krajobrazu, krajobrazu kulturowego, krajobrazu priorytetowego.
- **Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków** (Dz. U. z 2018 r. poz. 1609).
- **Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenie rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem** (Dz. U. z 2011 r. nr 113 poz. 661). **Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 sierpnia 2017 r. w sprawie dotacji celowej na prace konserwatorskie lub restauratorskie przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków** (Dz. U. z 2017 r. poz. 1674). - **Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 12 maja 2004 r. w sprawie odznaki „Za opiekę nad zabytkami”**(Dz. U. z 2004 r. nr 124, poz. 1304),
 - **Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych** (Dz. U. z 2004 r. nr 212, poz. 2153).
 - **Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 lutego 2004 r. w sprawie wzoru znaku informacyjnego umieszczanego na zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków** (Dz. U. z 2004 r. nr 30, poz. 259).
 - **Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie wywozu zabytków i przedmiotów o cechach zabytków za granicę** (Dz. U. z 2011 r. nr 89, poz. 10).
 - **Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 1 kwietnia 2004 r. w sprawie nagród za odkrycie lub znalezienie zabytków archeologicznych** (Dz. U. z 2004 r. nr 71, poz. 650). **Zasady ochrony zabytków, znajdujących się w muzeach i bibliotekach, zostały określone w ustawach:**
 - **Ustawie z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach** (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 917),- określa podstawowe ramy i zasady funkcjonowania polskich muzeów.
 - **Ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach** (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 574 ze zm.), mówi m.in. , że biblioteki organizują i zapewniają dostęp do zasobów dorobku nauki i kultury polskiej oraz światowej.
 - **Ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach** (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 553). - określa ochronę materiałów archiwalnych regulują przepisy:

4. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego

GPOnZ jest zgodny z założeniami polityki państwa polskiego w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami. Dokumenty, do których odwołuje się GPOnZ Gminy Rudnik połączono na trzech poziomach: ogólnokrajowym, regionalnym (wojewódzkim) oraz lokalnym. Są to różnego rodzaju strategie, opracowania i programy, które mówią o problematyce ochrony i popularyzacji dziedzictwa kulturowego.

GPOnZ w swoich działaniach programowych nawiązuje do polityki krajowej szczególnie w zakresie poprawy stanu zabytków poprzez przekazywanie środków z budżetu gminy, wykorzystywania dziedzictwa kulturowego w promocji gminy, poprawy przepływu informacji pomiędzy gminą, organami ochrony zabytków oraz mieszkańcami, a także udostępnianiem informacji o zasobie zabytkowej gminy.

- Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami

Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami został przyjęty uchwałą nr 82 Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2019 r.

Głównym celem projektu Krajowego Programu jest stworzenie warunków dla zapewnienia efektywnej ochrony i opieki nad zabytkami, który w okresie 4 lat realizowany będzie we współpracy z państwowymi instytucjami kultury i organami administracji publicznej poprzez trzy cele szczegółowe, podzielone na kierunki działania, tj.:

Cel szczegółowy I: „Optymalizacja systemu ochrony dziedzictwa kulturowego”, podzielony na kierunki działania:

1. Wzmocnienie systemu ochrony na poziomie lokalnym;
2. Wzmocnienie systemu ochrony na poziomie centralnym;

Cel szczegółowy II: „Wsparcie działań w zakresie opieki nad zabytkami”, podzielony na kierunki działania:

1. Merytoryczne wsparcie działań w zakresie opieki nad zabytkami;
2. Podnoszenie bezpieczeństwa zasobu zabytkowego;

Cel szczegółowy III: „Budowanie świadomości społecznej wartości dziedzictwa”, podzielony na kierunki działania:

1. Upowszechnianie wiedzy na temat dziedzictwa i jego wartości;
2. Tworzenie warunków dla sprawowania społecznej opieki nad zabytkami.

- Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004–2013 wraz z Uzupelnieniem na lata 2004–2020

Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004–2013 została przyjęta przez Radę Ministrów dnia 21 września 2004 r., rozwinięta w 2005 r., poprzez przygotowane przez Ministerstwo Kultury uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004–2020, jest podstawowym dokumentem rządowym, w którym w oparciu o rzetelną analizę podjęto próbę określenia zasad polityki kulturalnej państwa w warunkach rynkowych.

Uznając kulturę za jeden z podstawowych czynników rozwoju regionów zapisano w strategii następujące priorytety:

- wzrost efektywności zarządzania kulturą,
 - wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań w systemie działalności kulturalnej i w systemie upowszechniania kultury,
 - wzrost uczestnictwa i wyrównanie szans w dostępie do szkolnictwa artystycznego, dóbr i usług kultury,
 - poprawa warunków działalności artystycznej,
 - efektywna promocja twórczości,
 - zachowanie dziedzictwa kulturowego i aktywna ochrona zabytków,
 - zmniejszenie luki cywilizacyjnej przez modernizację i rozbudowę infrastruktury kultury.
- Uzupelnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004–2020** wprowadza programy operacyjne służące realizacji strategii. Jednym z nich jest Program Operacyjny „Dziedzictwo kulturowe”.

W programie wyróżnione zostały dwa komplementarne priorytety:

- rewaloryzacja zabytków nieruchomych i ruchomych oraz rozwój kolekcji muzealnych. Podstawowym celem priorytetu jest poprawa stanu zachowania zabytków, kompleksowa ich rewaloryzacja, zwiększenie roli zabytków w rozwoju turystyki, poprawa warunków instytucjonalnych, prawnych i organizacyjnych w zakresie ochrony zabytków i ich dokumentacji, zabezpieczenie zabytków, muzealiów i archiwaliów przed skutkami klęsk żywiołowych, kradzieżami i nielegalnym wywozem za granicę,
- zadania związane z zakupami dzieł sztuki i kolekcji dla instytucji muzealnych, zakupami starodruków i archiwaliów, konserwacji i digitalizacji muzealiów, archiwaliów, starodruków, księgozbiorów oraz zbiorów filmowych, wspieraniu rozwoju muzealnych pracowni konserwatorskich oraz nowych technik konserwacji zabytków ruchomych. Gminny program opieki nad zabytkami gminy Rudnik na lata 2021–2023
- **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)**

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (SOR) została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą nr 8 z dnia 14 lutego 2017 r. Jest to aktualizacja Strategii Rozwoju Kraju 2020, przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r.

SOR jest strategicznym instrumentem zarządzania polityką rozwoju realizowaną przez instytucje państwa. W jednolitym systemie programowym przedstawia cele do realizacji w horyzoncie roku 2020 i 2030, określa wskaźniki ich realizacji, wskazuje sposób ich osiągnięcia oraz określa najważniejsze projekty służące realizacji celów SOR.

Głównym celem SOR jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

Zadania związane z obszarem ochrony zabytków zostały uwzględnione w następujących obszarach:

1) . Obszar e-państwo – kierunek interwencji:

1. Budowa i rozwój e-administracji – orientacja administracji państwa na usługi cyfrowe.

Wyznaczony projekt strategiczny:

Digitalizacja i rozwój kultury cyfrowej – kontynuacja procesów związanych z digitalizacją, przechowywaniem i udostępnianiem różnego typu zasobów dziedzictwa cyfrowego w Polsce (muzealnych, bibliotecznych, archiwalnych, audiowizualnych i zabytków), w tym do celów ponownego wykorzystywania, w ramach którego digitalizację należy rozumieć, jako nowoczesną formę konserwacji i zabezpieczania najcenniejszych zasobów kultury.

2) . Kapitał ludzki i społeczny – kierunek interwencji:

4. Wzmocnienie roli kultury dla rozwoju gospodarczego i spójności społecznej.

Działania do 2030 r.:

- Ochrona i promocja dziedzictwa narodowego – wykorzystanie potencjału dziedzictwa dla wzmocnienia kapitału społecznego oraz poczucia tożsamości i wspólnoty; inwestycje w dziedzictwo narodowe (dobra kultury, nauki i sztuki, zabytki, rozwój sieci muzeów, wspieranie i promocja dziedzictwa kulturowego wpisanego na listę światowego dziedzictwa UNESCO).
- Wzmacnianie tożsamości, poczucia wspólnoty i więzi międzypokoleniowych, poprzez uczestnictwo i zwiększanie dostępu do instytucji i dzieł kultury na wszystkich poziomach funkcjonowania wspólnoty (lokalnym, regionalnym, narodowym), likwidacja „białych plam” w dostępie do kultury.

- **Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030**

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą nr 239 z dnia 13 grudnia 2011 r. Jest to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski. Jako cele polityki przestrzennej w aspekcie ochrony zabytków wskazano:

- ograniczenie presji urbanizacyjnej na obszary dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, poprzez rozwój narzędzi wspierania finansowego ochrony przyrody i krajobrazu,
- wprowadzenie systemu standardów zabudowy i zagospodarowania terenu na terenach o niższym reżimie ochronnym,

- wprowadzenie narzędzi kompensacji utraconych korzyści ekonomicznych na terenach o wysokich restrykcjach konserwatorskich,
- wspieranie rewitalizacji zdegradowanych przestrzeni: starych dzielnic mieszkaniowych, obiektów przemysłowych, pokolejowych, opuszczonych wsi przez przyjęcie regulacji z zakresu rewitalizacji obszarów miejskich i starych zasobów mieszkaniowych.

5. Relacje Gminnego programu opieki nad zabytkami z dokumentami wykonanymi na poziomie województwa i powiatu

Przy sporządzaniu GPOnZ uwzględniono uwarunkowania zewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy wynikające z dokumentów na poziomie:

- **wojewódzkim:** Strategia rozwoju kultury w województwie śląskim na lata 2006–2020, Strategia rozwoju województwa śląskiego na lata 2000–2020, Strategia rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2020+”, Wojewódzki program opieki nad zabytkami w województwie śląskim na lata 2018–2021, Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego, Strategia rozwoju kultury w województwie śląskim na lata 2006–2020;
- **powiatowym:** Aktualizacja Strategii Rozwoju Powiatu Raciborskiego na lata 2009–2020.

GPOnZ jest zgodny z celami, zasadami i kierunkami wyznaczonymi w wojewódzkich i powiatowych dokumentach programowych oraz z dokumentami wyznaczającymi kierunki polityki przestrzennej gminy Rudnik.

Dokumenty opracowane na poziomie województwa i powiatu:

- Strategia rozwoju kultury w województwie śląskim na lata 2006–2020

Strategia rozwoju kultury w województwie śląskim na lata 2006–2020 została uchwalona przez Sejmik Województwa Śląskiego dnia 28 sierpnia 2006 r. Jest to dokument, który określa cele strategiczne rozwoju kultury wraz z kierunkami działań.

W strategii wyznaczono cztery cele strategiczne:

Cel I. Wzrost kompetencji potrzebnych do: uczestnictwa w kulturze, efektywnego zarządzania kulturą twórczości artystycznej w warunkach gospodarki rynkowej.

Cel II. Wzrost poziomu uczestnictwa w kulturze (biernego – w roli odbiorców treści kulturowych i czynnego – w roli twórców treści kulturowych).

Cel III. Upowszechnianie i zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu (materialnego i niematerialnego) oraz jego lepsze wykorzystywanie do celów turystycznych.

Cel IV. Tworzenie lepszych warunków dla rozwoju środowisk twórczych i wykorzystywanie ich kreatywności.

Dla celu III, ustalono następujące kierunki działań:

- rozpoznawanie zasobów dziedzictwa kulturowego oraz prowadzenie projektów badawczych na jego temat;
- inwentaryzowanie dziedzictwa kulturowego;
- popularyzacja dziedzictwa kulturowego (w tym z użyciem najnowszych technik);
- rewitalizacja i renowacja obiektów zabytkowych;
- rewitalizacja obiektów i terenów przemysłowych znajdowanie dla nich nowych funkcji;
- wykorzystywanie dziedzictwa kulturowego regionu na potrzeby turystyki (promocja – tworzenie produktów turystyki kulturowej);
- tworzenie zasobów dziedzictwa kulturowego regionu.

- Strategia rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2020+”

Strategia rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2020+” została przyjęta uchwałą nr IV/38/2/2013 przez Sejmik Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r. Strategia ta stanowi aktualizację dokumentu

pn. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2020”, przyjętego uchwałą nr III/47/1/2010 przez Sejmik Województwa Śląskiego w dniu 17 lutego 2010 r.

Wizja rozwoju województwa śląskiego w perspektywie 2020+: Województwo śląskie będzie regionem zrównoważonego i trwałego rozwoju stwarzającym mieszkańcom korzystne warunki życia w oparciu o dostęp do usług publicznych o wysokim standardzie, o nowoczesnej i zaawansowanej technologicznie gospodarce oraz istotnym partnerem w procesie rozwoju Europy wykorzystującym zróżnicowane potencjały terytorialne i synergię pomiędzy partnerami procesu rozwoju.

- Wojewódzki program opieki nad zabytkami w województwie śląskim na lata 2018–2021

Wojewódzki program opieki nad zabytkami w województwie śląskim na lata 2018–2021 został przyjęty uchwałą nr V/50/14/2018 przez Sejmik Województwa Śląskiego dnia 19 marca 2018 r.

Przedmiotem Programu są wszystkie obiekty zabytkowe niezależnie od form ochrony, jakimi są objęte. Strategicznym celem Programu jest poprawa stanu zachowania obiektów zabytkowych, a także włączenie zabytków w procesy rozwoju gospodarczego i społecznego województwa, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju. Program określa warunki włączania obiektów zabytkowych w procesy gospodarczego rozwoju województwa.

Misja Programu: „Harmonijny krajobraz kulturowy oraz autentyczność materialnego i niematerialnego dziedzictwa jest czynnikiem budowy kapitału społecznego i rozwoju gospodarczego województwa oraz promocji regionu w kraju i na świecie.”

Realizacji misji służyć mają dwa cele strategiczne programu:

Cel strategiczny I – Zachowanie dziedzictwa kulturowego i włączenie go w procesy gospodarcze.

Cel strategiczny II – Kształtowanie pozytywnych postaw społeczeństwa wobec dziedzictwa kulturowego regionu.

Dla pierwszego celu strategicznego sformułowano trzy cele operacyjne:

Cel operacyjny I.1 – Ustalenie potencjału zasobów zabytkowych województwa.

Cel operacyjny I.2 – Budowa systemu zarządzania zabytkami województwa.

Cel operacyjny I.3 – Włączenie zabytków w procesy gospodarcze.

Dla drugiego celu strategicznego sformułowano dwa cele operacyjne:

Cel operacyjny II.1 – Upowszechnianie wiedzy o zabytkach oraz sposobach opieki nad zabytkami.

Cel operacyjny II.2 – Aktywizacja społeczności lokalnych na rzecz opieki nad zabytkami.

Do realizacji celów wyznaczono kierunki działań.

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ został przyjęty uchwałą nr V/26/2/2016 przez Sejmik Województwa Śląskiego dnia 29 sierpnia 2016 r. Niniejszy dokument powstał w wyniku przeprowadzonej w 2013–2016 r. aktualizacji Planu z 2004 r. wraz z jego częściową zmianą z 2010 r. - określa podstawowe elementy układu przestrzennego, ich zróżnicowanie i wzajemne relacje.

- Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Raciborskiego

UCHWAŁA NR XXXIV/319/2017 RADY POWIATU RACIBORSKIEGO z dnia 24 października 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zabytkami Powiatu Raciborskiego na lata 2017–2020

- Punkty Programu dotyczące m.in. współpracy i wspierania Gminy Rudnik:

7. Kierunki działań dla realizacji powiatowego programu opieki nad zabytkami. Podział na obszary i zadania:

Kierunki działań w obszarze realizacji powiatowego programu opieki nad zabytkami są ściśle związane z celami tworzenia takich programów określonych w Ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz.1446 z późn. zm.) Realizacji celów powiatowego programu

opieki nad zabytkami służyć będą następujące działania: 7.1. Prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych przy obiektach zabytkowych nieruchomych będących własnością powiatu; zabezpieczenie i utrzymanie tych obiektów oraz ich otoczenia w jak najlepszym stanie; korzystanie z nich w sposób zapewniający trwałe zachowanie ich wartości.

Zapewnienie warunków do naukowego badania i dokumentowania obiektów zabytkowych.

7.2. Dotacje celowe na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy obiektach zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków. Dotyczy obiektów zabytkowych z terenu powiatu raciborskiego nie będących własnością powiatu, w szczególności obiektów architektury i budownictwa, zabytków ruchomych i zabytków archeologicznych.

7.8. Wspieranie na wniosek zainteresowanych podmiotów przedsięwzięć samorządów gminnych związanych z rozwojem infrastruktury turystycznej.

Zadanie 7.8.1. Wspieranie podejmowanego przez gminy zagospodarowania miejsc atrakcyjnych turystycznie, m. in. szlaków kulturowych, ścieżek edukacyjnych, tras rowerowych, poszczególnych obiektów.

Zadanie 7.10.2. Stworzenie i udostępnienie interaktywnej mapy powiatu z danymi o zabytkach powiatu raciborskiego.

Zadanie 7.10.3. Bieżące aktualizowanie na stronach internetowych powiatu zakładki poświęconych zabytkom i szeroko rozumianej kulturze.

6. Zasoby dziedzictwa i krajobrazu kulturowego Gminy Rudnik.

Gmina Rudnik leży w zachodniej części woj. Śląskiego, w Dolinie Odry, w powiecie raciborskim. Powierzchnia gminy wynosi 74 km². Jest to obszar o charakterze głównie rolniczym, gdzie użytki rolne stanowią 6299 ha. Teren charakteryzuje się dużym rozczłonkowaniem przez doliny rzek i wąwozy. Powierzchnia płaskowyżu cechuje się pagórkami o łagodnym nachyleniu. Płaskowyż Głubczycki wznosi się na wysokości od ok. 180 – 240 m n.p.m.

W skład gminy wchodzi 14 sołectw i 2 przysiółki.

Lista miejscowości z wybranymi historycznymi i architektonicznymi walorami:

Gamów

Pierwsza wzmianka historyczna pochodzi z 1338 r. Z daleka widoczny jest kościół p.w. św. Anny. Zbudowany w 1728 r., w 1848 r. przedłużony ku wschodowi, posiada skromne cechy barokowe. Wyposażenie późnobarokowe (ołtarz główny z II poł. XVIII wieku) i klasycystyczne; w ostatnich latach odnowiony. Kapliczki z XIX wieku; Młyn z 1916 r.

W Gamowie na uwagę zasługują zagrody z poł. XIX wieku w typie frankońskim, tworzące wraz z budynkami gospodarskimi zamknięty czworobok, odgradzony od ulicy murem z ozdobną bramą. W zagrodzie poza głównym budynkiem mieszkalnym, stodołą i oborą znajdował się oddzielny, mniejszy dom mieszkalny (dokładna kopia domu gospodarza) dla starych rodziców – zwany „wyłomem”.

(poniżej kościół w Gamowie)

Jastrzębie

Wioska położona w północno-zachodniej części powiatu raciborskiego, niedaleko Modzurowa. 300-hektarowy folwark od 1797 r. do 1945 r. był w posiadaniu mieszczańskiej rodziny Schramek, która pod

koniec XIX stulecia tam wybudowała sobie siedzibę. Pałacyk, ostatnio pięknie odrestaurowany, położony jest w rozległym parku. Po wojnie mieściło się tu sanatorium. Od 1994 roku pałac znajduje się w rękach prywatnych.

(pałac w Jastrzębiu)

Modzurów

Już w VI – X wieku istniała tu osada. Wieś wzmiankowana w 1274 roku; w roku 1358 roku jako Mozorow. Pierwszy kościół został tu wzniesiony już ok. 1300 roku. Obecny, neogotycki powstał w latach 1896–1897. W 1921 roku, przed kościołem, męczeńską śmierć poniósł ówczesny proboszcz ks. Augustyn Strzybny (1879–1921).

W rozległym parku krajobrazowym znajduje się aleja grabowa i liczne okazy drzew egzotycznych, a także neogotycka kapliczka (ok. 1890), w której okno wmurowano pochodzący z okna prezbiterium dawnego kościoła parafialnego, maswerk kamienny z około 1300 roku oraz późnoklasycystyczne mauzoleum. W parku położony jest pałac w stylu neogotyku angielskiego, wybudowany przez von Koników, którzy od 1829 roku byli właścicielami majątku. W holu na uwagę zasługuje duży witraż z przewagą motywów roślinnych. Zabytkiem znaczącym w pałacu jest witraż secesyjny.

W pałacu ma swoją siedzibę rolnicza stacja doświadczalna współpracująca ze Stacją Hodowli Roślin w Szalejewie. W neogotyckim kościele p/w Św. Trójcy, wybudowanym w latach 1896–1897 na uwagę zasługują rzeźby barokowe (św. Notburgii z końca XVII wieku, Matki Boskiej Dobrej Rady i późnobarokowa, przedstawiająca Chrystusa Zmartwychwstałego.)

(na fotografii: pałac w Modzurowie)

(Na fotografii pałac w Czerwęcicach).

Czerwęcice

Najmniejsza wioska gminy Rudnik, za to wyjątkowo malowniczo położona pośród lasów, w samym sercu gminy, kilometr od drogi krajowej Racibórz – Opole.

Pierwsze wzmianki o miejscowości datują się na rok 1272. We wsi zachowała się klasycystyczna kaplica cmentarna Matki Bożej różańcowej z pierwszej połowy XIX wieku (w jej ściany zewnętrzne wmurowano płyty nagrobne kamienne sięgające początków XVII w.), oraz kapliczka przydrożna z XVIII wieku z ołtarzykiem barokowym z połowy XVII wieku, przy której znajduje się krzyż kamienny z datą 1720 – prawdopodobnie jeden z najstarszych na ziemi raciborskiej. Dwór z 1892 roku otoczony parkiem krajobrazowym.

Grzegorzowice

Wioska powstała po I wojnie światowej z połączenia wsi: Grzegorzowice, Ganiowice i osady Gacki. Najstarsza wiadomość dotyczy Ganiowic (1364 r.), Grzegorzowie wspomina dokument z 1405 roku, a Gacki wzmiankowane są dopiero w roku 1845.

Zabytki Grzegorzowic: kapliczka przydrożna z poł. XIX wieku z ludowo-barokową rzeźbą św. Jana Nepomucena; granitowy krzyż pokutny, być może średniowieczny.

W czasie działań II wojny światowej zniszczony został most łączący Grzegorzowie z Ciechowicami w gminie Nędza. W 2020 roku ruiny mostu zostały wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków. Przeprowa przez Odrę w tym miejscu odbywa się promem.

(pozostałości mostu nad Odrą)

Lasaki

Wieś istniała w XV wieku; jako samodzielne sołectwo istnieje od 1822 roku, dawniej była przysiółkiem Sławikowa (Sławikowski Górny Las).

Zabytki: neogotycka kapliczka z 1860 roku; prostokątna z nadbudowaną wieżyczką z dzwonem.

(Fragment wąwozu)

Ligota Książęca

Miejscowość powstała w XIII wieku i od początku swego istnienia była zwolniona od wszelkich ciężarów na rzecz księcia (nazwa od słowa „Igota” – ulga). W 1337 roku wieś kupują Dominikanki raciborskie a po ich sekularyzacji rząd pruski sprzedaje ją księciu Hohenlohe.

Łubowice

Wieś na wysokim brzegu Odry, w 1376 roku wzmiankowana jako własność Lubowiców, później wielokrotnie zmieniała właścicieli. W Łubowicach urodził się wybitny niemiecki poeta doby romantyzmu Joseph von Eichendorff (1788–1857). W parku krajobrazowym znajdują się ruiny rodzinnego pałacu poety.

Neogotycki kościół parafialny Narodzenia Najświętszej Marii Panny z 1902 roku wybudowano na miejscu poprzedniego drewnianego, istniejącego od 1679 roku (pierwsze wzmianki o kościele pochodzą z roku 1447);

W Górnos Śląskim Centrum Kultury i Spotkań izba tradycji prezentuje kopie dokumentów rodzinnych, listy, wizerunki poety oraz akwarele, rysunki Łubowic i okolicy a także meble i inne przedmioty z epoki poety. Przedmiotem ekspozycji są także różnorodne wydania dzieł Eichendorffa.

W pobliżu na starym cmentarzu, znajdują się groby rodziny Eichendorff. W Łubowicach ma swoją siedzibę Górnos Śląskie Centrum Kultury i Spotkań im. Eichendorffa.

(Młyn wodny w Brzeźnicy)

Ponięcice

Wioska powstała z końcem XIII wieku. W 1305 r. wieś jest wymieniana jako „Poniencicze”. Zabytki: cmentarz dworski oraz kaplica cmentarna z końca XVIII wieku, kapliczka z wieku XVIII/XIX z barokowo-ludową rzeźbą św. Jana Nepomucena.

(ruiny mauzoleum w Ponięcicach)

Szonowice

Wieś powstała w początkach XIV wieku. Warto tu zobaczyć pałac i zabudowania dworskie z parkiem krajobrazowym z końca XIX wieku oraz kapliczkę przydrożną z cegły, posiadającą sklepienie krzyżowe (we wnętrzu neogotycki ołtarzyk); obok kapliczki znajduje się stara lipa.

(pałac Szonowice)

Rudnik

Swoją nazwę wywodzi od kopalni rudy.

Wieś, która ma największe w gminie perspektywy rozwoju. Decyduje o tym przede wszystkim bliskość miasta Raciborza

Rudnik wzmiankowano już w 1295 r. przy okazji budowy drewnianego kościoła. Na tym samym miejscu wzniesiono później co najmniej dwa nowe kościoły drewniane, a następnie w 1892 r. kościół murowany, neogotycki, wg planów Schneidera z Katowic. Część zabytkowego barokowego wyposażenia obecnego kościoła p/w św. Katarzyny, szczególnie złotnictwo, pochodzi z rozebranego po kasacie w XIXw. kościoła szpitalnego bożogrobców w Raciborzu. Obok kościoła p/w św. Katarzyny mieści się piękny budynek plebanii z XIX wieku.

W parku dworskim neobarokowy pałac i oficyna z początku XIX w., po wojnie wykorzystywane przez miejscowy PGR, obecnie popadają w ruinę.

Na uwagę zasługują dwie kapliczki z przełomu XVIII/XIX w., w których znajdują się rzeźby barokowo-ludowe św. Jana Nepomucena i św. Floriana.

(grób rodziców biskupa J. Gawliny z tablicą pamiątkową poświęconą Biskupowi Polowemu WP II RP)

Strzybnik

Wzmiankowano o nim po raz pierwszy około 1300 r. jako Strebrnikop (Srebrna Kopa). Najprawdopodobniej w czasach prehistorycznych wydobywano tu srebro. Tu urodził się Józef Gawlina (1852-1964) późniejszy arcybiskup i biskup połowy Wojska Polskiego. W małym parku z okazami urozmaiconego drzewostanu (m.in. buk o obwodzie ok. 220 cm.) stoi późnoklasycystyczny pałac z poł. XIX wieku, przebudowany i odnowiony w 1919 r., dziś w ruinie. Na terenie folwarku znajduje się dwukondygnacyjny drewniany spichlerz z 1815 roku, nakryty mansardowym dachem, neobarokowa kuźnię i stajnia. Na podwórzu folwarcznym stoi wieżyczka z zegarem. W XVIII wiecznej kapliczce znajduje się rzeźba św. Jana Nepomucena z 1736 r. W skład założenia pałacowo-folwarcznego znajduje się budynek mauzoleum na terenie parku.

(stara kuźnia w Strzybniku)

Sławików

Należy do najstarszych miejscowości ziemi raciborskiej. Wzmiankowany o nim w 1223 roku. Znajduje się tu kościół p. w. św. Jerzego, neoromański, zbudowany w latach 1842–46. Stał on na miejscu drewnianego kościoła z roku 1657, przeniesionego w 1849-1850 r. do Zabełkowa (tam spłonął w 1976 r.) W otoczeniu kościoła znajdują się cztery murowane późnoklasycystyczne kaplice z połowy XIX w. W parku znajduje się przebudowany w 1865 r. się eklektyczny pałac na rzucie prostokąta. Jego frontowa elewacja ma długość 62 metry i jest to największy, poza Rudami, pałac na ziemi raciborskiej. Niedaleko parku można zobaczyć ruiny dawnego mauzoleum.

Na uwagę zasługuje spichlerz folwarczny dwykondygnacyjny, prostokątny z dachem naczulkowym, zbudowany z cegły na przełomie wieku XVIII i XIX.

Sławików jest jedyną wsią na terenie Raciborszczyzny, gdzie do dziś w ostatnim dniu karnawału istnieje zwyczaj chodzenia przebierańców z niedźwiedziem – tzw. „wodzenia bera”. Korowód – oprócz niedźwiedzia tworzą diabły, lekarz, baba, policjant i trzech grajków (wśród instrumentów na uwagę zasługują tradycyjne „diabelskie skrzypce”).

(ruina pałacu w Sławikowie po wyczyszczeniu murów z zieleni).

6.1. Izby Tradycji i Pamięci na terenie Gminy Rudnik.

Najstarszą izbą jest izba poświęcona J.Eichendorff w Łubowicach z salą poświęconą również wykopaliskom na terenie Łubowic i Ligoty Książęcej w latach 1957–2009, (na fotografii).

Do 2021 roku ma powstać Izba Pamięci przy bibliotece Publicznej w Rudniku poświęcona tradycji i kulturze całej gminy.

6.2. ZASOBY ZABYTKÓW W GMINIE WPISANYCH DO WOJEWÓDZKIEGO REJESTRU ZABYTKÓW

Lp.	Nr ewidencyjny	Obiekt/zespół obiektów	Forma ochrony: wpis do rejestru zabytków, gminna ewidencja zabytków	Adres
1.	A/Op-651/59	Ruina Dworu z 2 połowy XVII w	wpis do wojewódzkiego rejestru zab.	Brzeźnica
2.	A/1752/1815/98 31.12.1998	Spichlerz dworski	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków	Brzeźnica
3.	A/1650/97 15.11.1997	Zespół pałacowo-parkowy – pałac z 1898 roku w stylu uproszczonego neoklasycyzmu, stodoła i park pałacowy	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków	Czerwińce
4.	A/OP-621/59	Kościół parafialny pod wezwaniem świętej Anny	wpis do wojewódzkiego rejestru zab.	Gamów
5.	A/1433/91 30.08.1991	Zespół pałacowo-parkowy- pałacyk z drugiej połowy XIX wieku w stylu romantyzmu niemieckiego z elementami neogotyku angielskiego, oficyna koniec XIX wieku z elementami neogotyku i park o charakterze krajobrazowym XVIII wieku	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków	Jastrzębie
6.	A/314/10 01.09.2010	Dawna szkoła (obecnie dom mieszkalny) przy ul. Raciborskiej 35	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków	Jastrzębie
7.	A/406/13	Pałac z 1864 roku i park z neogotycką kapliczką i mauzoleum z ceglany murem	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków	Modzurów Ul. Słowackiego 9 Dz nr 216/11
8.	A/OP/ 618/59	Kościół parafialny świętego Jerzego, z 1846 roku, projekt J.Linke, murowany	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków	Sławików
9.	A/OP-616/59	Cztery kaplice cmentarne z około połowy XIX wieku, murowane	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków	Sławików, ul. Parkowa 19a
10.	A/OP/ 746/64	Ruina pałacu	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków	Sławików , ul. Parkowa 19a
11.	A/1759/1820/66 31.12.1998	Spichlerz położony na terenie zespołu pałacowo-parkowego z 1815 roku, drewniany	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków	Strzybnik
12.	A/687?2020	Ruina mostu w Grzegorzowicach	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków	Grzegorzowice

6.3. ZASOBY ZABYTKÓW W GMINIE WPISANYCH DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

13.		zagroda typu frankońskiego, poł. XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Jastrzębie ul. Raciborska 19
14.	12	budynek mieszkalny, 2 poł. XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Jastrzębie ul. Raciborska 3
15.	11	budynek mieszkalny, 1920 r.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Jastrzębie ul. Raciborska 20
16.	4	budynek mieszkalny, 1832 r.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Jastrzębie ul. Raciborska 20a
17.	6	budynek mieszkalny, XIX/XX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Jastrzębie ul. Raciborska 33
18.	7	budynek mieszkalny XIX/XX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Jastrzębie ul. Raciborska 35
19.	8	budynek mieszkalny, XIX/XX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Jastrzębie ul. Raciborska 39
20.		kapliczka przydrożna, XIX/XX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Jastrzębie ul. Raciborska 17
21.		zagroda typu frankońskiego, poł. XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Jastrzębie ul. Raciborska 8a,10
22.	3	dworek, XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Szonowice ul. Słowackiego
23.	2	obora, XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Szonowice ul. Słowackiego
24.		kapliczka murowana, koniec XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Szonowice ul. Obrońców Pokoju 10
25.	7	budynek mieszkalny, pocz. XX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Czerwińce ul. Główna 11
26.		kapliczka cmentarna, koniec XVII w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Czerwińce ul. Główna
27.		cmentarz parafialny	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Czerwińce ul. Główna
28.		kapliczka domkowa murowana, 2 poł. XIX w.	wpis do gminnej ewidencji	Czerwińce

			zabytków	ul. Główna 12
29.	4	budynek dworski-oficyna, koniec XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Czerwiecice ul. Główna
30.	1	kościół parafialny p. w Narodzenia NMP wraz z otoczeniem, XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Łubowice ul. Eichendorffa
31.	5	układ pałacowo-parkowy, 2 poł. XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Łubowice ul. Zamkowa 3
32.		cmentarz nieczynny	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Łubowice ul. Wolności 3
33.	B/Op-169/59	kapliczka św. Nepomucena, pocz. XX w.	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków	Łubowice ul. Wolności 11, cmentarz
34.	7	spichlerz na terenie d. gosp. przypałacowego, koniec XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Modzurów ul. Słowackiego
35.		obora na terenie d. gosp. przypałacowego, pocz. XX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Modzurów ul. Słowackiego
36.	1	kościół parafialny p. w sw. Trójcy, koniec XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Modzurów ul. Strzybnego
37.		kapliczka cmentarna, koniec XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Modzurów ul. Strzybnego
38.	11	budynek mieszkalny, poł. XX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Modzurów ul. Słowackiego 4
39.	10	budynek mieszkalny, poł. XX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Modzurów ul. Słowackiego 2
40.	2	mauzoleum przypałacowe. I poł. XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Modzurów ul. Słowackiego
41.		kapliczka, poł. XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Modzurów ul. Słowackiego
42.	1	budynek mieszkalny nr 1	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Kolonia Strzybnik
43.		kapliczka słupowa z rzeźbą sw. Jana Nepomucena, I poł. XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Gamów ul. Długa 24
44.		kapliczka szafkowa, XX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Gamów ul. Długa 63
45.		kapliczka domkowa murowana, XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Gamów ul. Długa 28
46.		kapliczka cmentarna	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Gamów ul. Długa
47.		kapliczka domkowa murowana, XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Gamów ul. Długa 36
48.		kapliczka	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Gamów ul. Długa 40
49.		kapliczka domkowa murowana	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Gamów ul. Długa 33
50.	11	budynek gospodarczy- teren d. dworu, XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Strzybnik ul. Długa
51.	4	kuźnia- teren d. dworu, pocz. XX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Strzybnik
52.	8	budynek mieszkalny, pocz. XX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Strzybnik ul. Długa 22
53.	10	mauzoleum	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Strzybnik
54.		dwór	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Strzybnik
55.	12	gorzelnia-teren d. dworu	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Rudnik ul. Sylwestra
56.	11	oficyna pałacowa- teren d. dworu	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Rudnik ul. Sylwestra
57.	10	obora- teren d. dworu	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Rudnik ul. Sylwestra
58.	5	pałac	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Rudnik ul. Sylwestra
59.	20	kapliczka domkowa, XVIII/XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Rudnik ul. Sylwestra 41
60.	18	kapliczka domkowa, XVIII/XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Rudnik ul. Sylwestra 3
61.		budynki mieszkalne, XIX/XX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Rudnik ul. Sylwestra 5,7,9
62.	2	plebania, XIX/XX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Rudnik ul. Gawliny
63.	1	kościół parafialny p. w. św. Katarzyny, XIX/XX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Rudnik ul. Sylwestra
64.	4	kaplica cmentarna	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Rudnik ul. Gawliny
65.		zagroda typu frankońskiego, XIX/XX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Rudnik ul. Sylwestra 41

66.		kaplica, XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Brzeźnica ul. Leśna
67.		kapliczka domkowa murowana, XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Brzeźnica ul. Kozielska 24
68.		młyn, XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Brzeźnica ul. Leśna
69.		dawny dwór, XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Grzegorzowice ul. Powstańców Śl. 21b
70.		kapliczka domkowa, lata 30-ste XX w	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Grzegorzowice Kolonia Gacki
71.		kapliczka domkowa, XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Grzegorzowice ul. Powstańców Śl. 36
72.		kapliczka domkowa, 1 poł. XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Grzegorzowice ul. Powstańców Śl. 6
73.		kapliczka domkowa, pocz. XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Ligota Książęca ul. Asnyka w pobliżu posesji nr 30
74.		kapliczka domkowa, XVIII/XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Ponięćce ul. Łąkowa przy posesji nr 42
75.		kapliczka domkowa, XIX w.	wpis do gminnej ewidencji zabytków	Ponięćce ul. Łąkowa 9
76.		krzyż pokutny ok. XIV w.	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków	Grzegorzowice, ul. Powstańców Śl. 33

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

7. Zespoły najcenniejszych zabytków ruchomych na terenie gminy

Gmina Rudnik nie posiada inwentaryzacji zabytków ruchomych. W Miejscowych Planach Zagospodarowania ujęto propozycje takich obiektów.

8. Krajobraz kulturowy

Krajobraz kulturowy to przestrzeń historycznie ukształtowana w wyniku działalności człowieka, zawierająca wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze (art. 3, pkt. 14 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami). W celu jego ochrony oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej cytowana wyżej ustawa przewiduje ochronę poprzez wpis do rejestru zabytków cennych kulturowo struktur przestrzennych – układów urbanistycznych i ruralistycznych oraz krajobrazów kulturowych (art. 6 ust. 1, pkt. 1 lit. a i b). Ochrona krajobrazu kulturowego powinna być komplementarna dla form ochronnych krajobrazu przyrodniczego wynikających ze stosownych przepisów o ochronie przyrody.

Obszar gminy nie posiada krajobrazów kulturowych ujętych w GEZ. W Miejscowych Planach Zagospodarowania ujęto propozycje takich obiektów.

9. Zabytki archeologiczne.

9.1. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków.

Zabytek archeologiczny, to zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów lub zabytek ruchomy, będący tym wytworem (art. 3 pkt. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Zabytki archeologiczne są częścią dziedzictwa kulturowego. Na zasób zabytków archeologicznych składają się zarówno tzw. stanowiska archeologiczne – warstwy kulturowe i obiekty archeologiczne, jak i ruchome zabytki z nich pochodzące i skarby. Europejska konwencja o ochronie archeologicznego dziedzictwa kulturowego uznaje je jako źródło „zbiorowej pamięci europejskiej i instrument dla badań historycznych i naukowych”.

stanowiska archeologiczne				
1	10-14	nieokreślone; ślad osad.	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Sławików
2	2	nieokreślone;	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Sławików
3	8	ślad osadniczy	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Sławików
4	1-7	nieokreślone; grodzisko;	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Jastrzębie
5	66-68	nieokreślone;	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Szonowice

6	73	śląd osadniczy	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Brzeźnica
7	88-100	osada; nieokr.; nieokr.; luźne	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Czerwięcice
8	29-35	nieokr.; zamek; nieokr.; nieokr.; cmentarzysko całopalne	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Ponięcice
9	23	śląd osadniczy	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Ponięcice
10	22	śląd osadniczy.; śląd osadniczy	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Ponięcice
11	24	śląd osadniczy	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Ponięcice
12	54	śląd osadniczy	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Szonowice
13	25	śląd osadniczy; śląd osadniczy	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Ponięcice
14	27	śląd osadniczy	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Ponięcice
15	3	śląd osadniczy; śląd osadniczy; śląd osadniczy; nieokreślone	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Ślawików
16	23	śląd osadniczy; nieokreślone; nieokreślone	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Grzegorzowice
17	31	śląd osadniczy	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Grzegorzowice
18	5	nieokreślone; śląd osadniczy	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Strzybnik
19	26	nieokreślone; śląd osadniczy; nieokreślone	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Grzegorzowice
20	29	nieokreślone; śląd osadniczy; nieokreślone	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Grzegorzowice
21	30	nieokreślone; nieokreślone	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Grzegorzowice
22	33	śląd osadniczy	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Grzegorzowice
23	53	osada; śląd osadniczy	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Łubowice
24	34	śląd osadniczy	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Grzegorzowice
25	35-47	osada	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Grzegorzowice
26	54-60	osada; śląd osadniczy; skarb; nieokreślone; nieokreślone	wpis do wojewódzkiego rejestru zabytków- stanowiska archeologiczne	Łubowice

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

9.2. Wykaz stanowisk o własnej formie krajobrazowej.

Na terenie gminy stanowiskami o własnej formie krajobrazowej są wyżej wymienione stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków.

9.3. Zestawienie liczbowe zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych

Poniższa tabela prezentuje zasoby archeologicznego dziedzictwa kulturowego na terenie gminy

GMINA Kategorie faktów osadniczych w obrębie stanowisk								Ogólna ilość stan. archeo.
Grodziska	Zamki	Cmentarzyska całopalne	Osady	Skarby	Ślady osadnicze	Inne	Ilość Faktów osadn.	
1	1	2	4	1	23	18	27	60

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

9.4. Groby i mogiły wojenne na terenie gminy Rudnik.

Lp.	Nr ew.	Nazwa obiektu	Powierzchnia obiektu i wymiary [m] szer. / gł / wys.	Liczba mogił/ kwater i ich rodzaj: pojedyncze/ zbiorowe	Pomniki (nie dotyczy pomników nagrobnych) czy znajdują się na terenie grobu/ cmentarza,	Inne elementy obiektu np. rzeźby, tablice itp. czy znajdują się na terenie grobu/ cmentarza,	Pozostałe informacje
1.	79/GW 12	Mogiła	5,2 x 1,9	Zbiorowa. Zagospodarowanie	-	5 krzyży z tabliczką o treści „In Ehrendem Gedenken”	Cmentarz w Czerwięcicach

				wskazuje na 5 mogił indywidualnych, brak szczegółowych danych			ul. Główna
2.	-	Mogiła / krzyż	0,8 x 1,9 x 2,1 gr. podstawy 0,6	pojedyncza	-	-	Cmentarz w Czerwięcicach ul. Główna
3.	-	Mogiła / krzyż	0,8 x 1,9 x 2,1 gr. podstawy 0,6	pojedyncza	-	-	Cmentarz w Czerwięcicach ul. Główna
4.	79/GW 13	Mogiła	-	Brak danych	-	Krzyż z tabliczką o treści „In Ehrendem Gedenken”	Cmentarz w Czerwięcicach ul. Główna
5.	79/GW 14	Mogiła	2,0 x 2,0	zbiorowa	-	Krzyż z tabliczką o treści „In Ehrendem Gedenken”	Cmentarz w Gamowie ul. Długa
6.	-	Mogiła	0,9 x 1,9	pojedyncza	-	Krzyż z tabliczką o treści „In Ehrendem Gedenken”	Cmentarz w Gamowie ul. Długa
7.	79/U 05	Pomnik poległych mieszkańców	2,4 x 0,5 x 3,5 (wym pomnika)	-	-	Pomnik z wypisanymi na tyle nazwiskami mieszkańców	Cmentarz w Gamowie ul. Długa
8.	79/U/01	Pomnik wraz z płaskorzeźbą upamiętniający poetę ...	6,0 x 3,0	-	-	-	Cmentarz w Łubowicach ul. Zamkowa
9.	-	Mogiła	5,0 x 4,0	zbiorowa	-	Trzy krzyże kamienne i dwie tablice dwujęzyczne	Cmentarz w Łubowicach ul. Zamkowa
10	79/GW/02	Mogiła	3,8 x 1,9	zbiorowa	-	Krzyż z tabliczką o treści „In Ehrendem Gedenken	Cmentarz w Łubowicach ul. Zamkowa
11	-	Krzyż pamiątkowy	0,6 x 0,2 x 1,4	-	Krzyż ustawiony w 1995r.	-	Cmentarz w Łubowicach ul. Zamkowa
12.	79/G 09	Grób	2,3 x 2,6	pojedyncza	-	Kamień z tablicą	Cmentarz w Modzurowie ul. ks. A. Strzybnego
13.	79/U 08	Pomnik	1,1 x 0,75	-	-	Kamień z tablicą	Teren kościoła w Modzurowie ul. ks. A. Strzybnego
14.	79/U 15	Tablica pamiątkowa	1,3 x 0,3 x 1,7	-	-	-	Cmentarz w Modzurowie ul. ks. A. Strzybnego
15.	79/U 07	Zlikwidowano, ciała poddano ekshumacji i przewieziono do Siemianowic	-	-	-	-	Cmentarz w Modzurowie ul. ks. A. Strzybnego
16.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	1,7 x 1,8	-	-	Krzyż betonowy bez oznaczeń	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
17.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,8	-	-	Krzyż drewniany , tabliczka zaginęła	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
18.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	2,0 x 1,9	-	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „1945”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
19.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	pojedyncza	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „Herman Riger ...”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
20.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,85	pojedyncza	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „Stanislaus Palowski ...”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
21.	79/GW 16	Mogiła	0,8 x 1,9	-	-	Krzyż drewniany z	Cmentarz w

		wchodząca w skład kwatery wojennej				tabliczką o treści : „1945”	Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
22.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,85 x 1,9	-	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „Vinzens Nitta”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
23.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	1,9 x 1,9	-	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „1945”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
24.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	pojedyncza	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „Josef Deunsch”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
25.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	-	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „1945”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
26.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	pojedyncza	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „Alois Schurm”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
27.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	-	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „1945”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
28.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	1,9 x 1,9	pojedyncza	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „Franz Reigl ...”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
29.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	-	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „1945”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
30.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	-	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „1945”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
31.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	-	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „1945”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
32.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	-	-	-	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
33.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	-	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „1945”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
34.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	pojedyncza	-	Krzyż drewniany z figurką i tabliczką o treści : „Michael Ruhland...”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
35.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	1,9 x 1,9	-	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „1945”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
36.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	1,9 x 1,9	pojedyncza	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „Fey	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
37.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	pojedyncza	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „Alfred Wohlfahrt...”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
38.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	-	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „1945”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
39.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	pojedyncza	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „Karl Holtlann...”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
40.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w	0,9 x 1,9	pojedyncza	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści :	Cmentarz w Rudniku ul. ks.

		skład kwatery wojennej				„Heinrich Storck...”	Arc. Gawliny
41.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	-	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „1945”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
42.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	-	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „1945”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
43.	79/GW 16	Mogiła wchodząca w skład kwatery wojennej	0,9 x 1,9	pojedyncza	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „Roman Vieberger...”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
44.	79/GW 17	Mogiła wchodząca w skład 3 mogił	1,9 x 1,9	zbiorowa	-	Krzyż drewniany z tabliczkami treści : „Fritz Friese..., 1945”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
45.	-	Mogiły	0,9 x 1,9 każda	-	-	-	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
46.	79/GW 17	Mogiła wchodząca w skład 3 mogił	0,9 x 1,9	-	-	Krzyż drewniany z tabliczką o treści : „1945”	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
47.	79/GW 18	Pomnik nagrobny / mogiła	1,8 x 2,3 x 2,3	-	Tablica pamiątkowa na grobie	Mogiła z kapliczką	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
48.	79/U 03	Pomnik	1,7 x 0,12 x 2,0	-	-	-	Cmentarz w Rudniku ul. ks. Arc. Gawliny
49.	-	Krzyż	1,0 x 0,6 x 2,8	-	Tablica pamiątkowa na krzyżu	-	Cmentarz w Sławikowie ul. Parkowa
50.	79/U 11	Tablica pamiątkowa	1,2 x 1,2	-	-	-	W przedsiönku kościoła w Sławikowie.
51.	79/G/04	Mogiła rodzinna Eichendorffów...	0,9 x 1,7 (tablica)	-	-	-	Cmentarz w Łubowicach ul. Zamkowa
52.	79/U 10	Tablica pamiątkowa	0,95 x 0,55	-	Tablica na kościele	-	Teren kościoła w Modzuruwie ul. ks. A. Strzybnego

Źródło: Ewidencja Grobów Wojennych Województwa Śląskiego

10. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego.

10.1. Stan zachowania i obszary największego zagrożenia zabytków ruchomych

10.1.1. Stan zachowania zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków.

Lp.	Obiekt/zespół obiektów	Miejscowość	stan zabytku
1	Ruina Dworu z 2 połowy XVII w	Brzeźnica	0
2	Spichlerz dworski	Brzeźnica	2
3	Zespół pałacowo-parkowy – pałac z 1898 roku w stylu uproszczonego neoklasycyzmu, stodoła i park pałacowy	Czerwięcice	4
4	Kościół parafialny pod wezwaniem świętej Anny	Gamów	3
5	Zespół pałacowo-parkowy- pałacyk z drugiej połowy XIX wieku w stylu romantyzmu niemieckiego z elementami neogotyku angielskiego, oficyna koniec XIX wieku z elementami neogotyku i park o charakterze krajobrazowym XVIII wieku	Jastrzębie	5
6	Dawna szkoła (obecnie dom mieszkalny) przy ul. Raciborskiej 35	Jastrzębie	4
7	Most (ruina)	Grzegorzowice	2
8	Pałac z trzeciej ćwierci XIX wieku, murowany	Modzurów	4
9	Kościół parafialny świętego Jerzego, z 1846 roku, projekt J.Linke, murowany	Sławików	5
10	Cztery kaplice cmentarne z około połowy XIX wieku, murowane	Sławików,	4
11	Ruina pałacu	Sławików ,	1
12	Spichlerz położony na terenie zespołu pałacowo-parkowego z 1815 roku, drewniany	Strzybnik	3
13	nieokreślone; ślad osad.	Sławików	4
14	nieokreślone;	Sławików	4
15	ślad osadniczy	Sławików	4

16	nieokreślone; grodzisko;	Jastrzębie	4
17	nieokreślone;	Szonowice	4
18	śląd osadniczy	Brzeźnica	4
19	osada; nieokr.; nieokr.; luźne	Czerwięcice	4
20	nieokr.; zamek; nieokr.; nieokr.; cmentarzysko ciałopalne	Ponięcice	4
21	śląd osadniczy	Ponięcice	4
22	śląd osadniczy.; ślad osadniczy	Ponięcice	4
23	śląd osadniczy	Ponięcice	4
24	śląd osadniczy	Szonowice	4
25	śląd osadniczy; ślad osadniczy	Ponięcice	4
26	śląd osadniczy	Ponięcice	4
27	śląd osadniczy; ślad osadniczy; ślad osadniczy; nieokreślone	Sławików	4
28	śląd osadniczy; nieokreślone; nieokreślone	Grzegorzowice	4
29	śląd osadniczy	Grzegorzowice	4
30	nieokreślone; ślad osadniczy	Strzybnik	4
31	nieokreślone; ślad osadniczy; nieokreślone	Grzegorzowice	4
32	nieokreślone; ślad osadniczy; nieokreślone	Grzegorzowice	4
33	nieokreślone; nieokreślone	Grzegorzowice	4
34	śląd osadniczy	Grzegorzowice	4
35	osada; ślad osadniczy	Lubowice	4
36	śląd osadniczy	Grzegorzowice	4
37	osada	Grzegorzowice	4
38	osada; ślad osadniczy; skarb; nieokreślone; nieokreślone	Lubowice	4
39	zagroda typu frankońskiego, poł. XIX w.	Jastrzębie	3
40	budynek mieszkalny, 2 poł. XIX w.	Jastrzębie	3
41	budynek mieszkalny, 1920 r.	Jastrzębie	3
42	budynek mieszkalny, 1832 r.	Jastrzębie	3
43	budynek mieszkalny, XIX/XX w.	Jastrzębie	3
44	budynek mieszkalny XIX/XX w.	Jastrzębie	3
45	budynek mieszkalny, XIX/XX w.	Jastrzębie	3
46	kapliczka przydrożna, XIX/XX w.	Jastrzębie	4
47	zagroda typu frankońskiego, poł. XIX w.	Jastrzębie	3
48	dworek, XIX w.	Szonowice	3
49	obora, XIX w.	Szonowice	3
50	kapliczka murowana, koniec XIX w.	Szonowice	4
51	budynek mieszkalny, pocz. XX w	Czerwięcice	3
52	kapliczka cmentarna, koniec XVII w.	Czerwięcice	4
53	cmentarz parafialny	Czerwięcice	4
54	kapliczka domkowa murowana, 2 poł. XIX w.	Czerwięcice	1
55	budynek dworski-oficyna, koniec XIX w.	Czerwięcice	2
56	kościół parafialny p. w Narodzenia NMP wraz z otoczeniem, XIX w.	Lubowice	4
57	układ pałacowo-parkowy, 2 poł. XIX w.	Lubowice	3
58	cmentarz nieczynny	Lubowice	5
59	kapliczka św. Nepomucena, pocz. XX w.	Lubowice	4
60	spichlerz na terenie d. gosp. przypałacowego, koniec XIX w.	Modzurów	3
61	obora na terenie d. gosp. przypałacowego, pocz. XX w.	Modzurów	3
62	kościół parafialny p. w sw. Trójcy, koniec XIX w.	Modzurów	4
63	kapliczka cmentarna, koniec XIX w.	Modzurów	3
64	budynek mieszkalny, poł. XX w.	Modzurów	4
65	budynek mieszkalny, poł. XX w.	Modzurów	4
66	mauzoleum przypałacowe.1 poł. XIX w.	Modzurów	2

67	kapliczka, poł. XIX w.	Modzurów	1
68	budynek mieszkalny nr 1	Kolonia Strzybnik	4
69	kapliczka słupowa z rzeźbą sw. Jana Nepomucena, 1 poł. XIX w.	Gamów	4
70	kapliczka szafkowa, XX w.	Gamów	3
71	kapliczka domkowa murowana, XIX w.	Gamów	3
72	kapliczka cmentarna	Gamów	3
73	kapliczka domkowa murowana, XIX w.	Gamów	3
74	kapliczka	Gamów	3
75	kapliczka domkowa murowana	Gamów	3
76	budynek gospodarczy- teren d. dworu, XIX w.	Strzybnik	1
77	kuźnia- teren d. dworu, pocz. XX w.	Strzybnik	1
78	budynek mieszkalny, pocz. XX w.	Strzybnik	3
79	mauzoleum	Strzybnik	1
80	dwór	Strzybnik	0
81	gorzelnia-teren d. dworu	Rudnik	0
82	oficyna pałacowa- teren d. dworu	Rudnik	0
83	obora- teren d. dworu	Rudnik	0
84	pałac	Rudnik	0
85	kapliczka domkowa, XVIII/XIX w.	Rudnik	4
86	kapliczka domkowa, XVIII/XIX w.	Rudnik	4
87	budynki mieszkalne, XIX/XX w.	Rudnik	4
88	plebania, XIX/XX w.	Rudnik	4
89	kościół parafialny p. w. św. Katarzyny, XIX/XX w.	Rudnik	4
90	kaplica cmentarna	Rudnik	4
91	zagroda typu frankońskiego, XIX/XX w.	Rudnik	3
92	kaplica, XIX w.	Brzeźnica	4
93	kapliczka domkowa murowana, XIX w.	Brzeźnica	4
94	młyn, XIX w.	Brzeźnica	4
95	dawny dwór, XIX w.	Grzegorzowice	3
96	kapliczka domkowa, lata 30-ste XX w	Grzegorzowice	4
97	kapliczka domkowa, XIX w.	Grzegorzowice	4
98	kapliczka domkowa, 1 poł. XIX w.	Grzegorzowice	4
99	kapliczka domkowa, pocz. XIX w.	Ligota Książęca	4
100	kapliczka domkowa, XVIII/XIX w.	Ponięcice	4
101	kapliczka domkowa, XIX w.	Ponięcice	4
102	krzyż pokutny ok. XIV w.	Grzegorzowice,	3

LEGENDA: Bardzo zły - 0, Zły - 1, Dostateczny - 2, Dobry - 3, Bardzo dobry – 4, Wzorcowy – 5.

10.1.2. Stan zachowania zabytków ruchomych w gminie Rudnik.

Zabytki ruchome w większości znajdują się w kościołach i są pod opieką proboszczów.

10.1.3. Stan zachowania dziedzictwa archeologicznego oraz istotne zagrożenia dla zabytków archeologicznych

Stanowiska archeologiczne nie wpisane do rejestru zabytków, ujawnione ostatnio podczas badań, przy budowie kanalizacji w Rudniku stanowią grupę, która składa się na archeologiczne dziedzictwo kulturowe. Najlepiej zachowane są stanowiska archeologiczne położone na nieużytkach, terenach niezabudowanych oraz terenach zalesionych. Jak choćby w Modzurowie, Ponięcicach, Brzeźnicy czy też Grzegorzowicach.

W myśl art. 6 pkt. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2017 r. poz. 1595). wszystkie zabytki archeologiczne – bez względu na stan zachowania podlegają ochronie i opiece.

Aktualnie zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych są inwestycje budowlane i rolnicze. Istotne zagrożenie dla zachowania substancji zabytkowej stanowisk archeologicznych zlokalizowanych w obrębie

pół uprawnych stanowi głęboka orka. Niektóre zagrożenia pojawiły się w ciągu ostatnich lat, jak na przykład działalność tzw. poszukiwaczy skarbów z wykrywaczami metali, których rozmiarów nie potrafimy ocenić. Działalność ta szczególnie zagraża zabytkom nieruchomym zlokalizowanym na terenie gminy. Wiele zagrożeń wynika z przyspieszonego rozwoju gospodarczego – budowa kanalizacji, dróg, budowy domów. A zatem podstawowym zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych oraz nawarstwień kulturowych są wszelkie inwestycje związane z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, które wymagają prowadzenia prac ziemno-budowlanych.

Aby zapobiec zniszczeniu stanowisk archeologicznych, prace ziemne prowadzone w strefie ochrony stanowisk archeologicznych, wymagają prowadzenia prac archeologicznych w zakresie uzgodnionym z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Przebudowa układów urbanistycznych, ruralistycznych i założeń pałacowo-parkowych prowadzi często do naruszenia średniowiecznych i nowożytnych nawarstwień kulturowych. W związku z tym wszystkie prace ziemne wymagają jednoczesnego prowadzenia badań archeologicznych. Wyniki badań często stanowią jedyną dokumentację następujących po sobie epizodów osadniczych na tym terenie. Pozwalają skorygować, uszczegółowić i potwierdzić dane ze źródeł pisanych. Pozyskany w trakcie badań materiał ruchomy umożliwia uzupełnienie danych o kulturze materialnej mieszkańców. Przykładem jest Sprawozdanie z badań archeologicznych w formie nadzoru nad pracami ziemnymi związanymi z budową kanalizacji sanitarnej w miejscowości Rudnik, autorstwa mgr Wiktorii Stangret.

Zagrożeniem dla dziedzictwa archeologicznego jest też rozwój turystyki zwłaszcza. Tereny te atrakcyjne pod względem rekreacyjnym obecnie, często były również zasiedlane przez ludzi w pradziejach i wczesnym średniowieczu. Dostęp do wody, który stanowił podstawę egzystencji osadniczej umożliwiał tworzenie licznych osad o metryce sięgającej od epoki kamienia po czasy nowożytne.

Rozwój przemysłu, turystyki, budownictwa mieszkaniowego, może stanowić istotne zagrożenie dla zabytków archeologicznych, dlatego ważne jest wypełnianie przez inwestorów wymogów konserwatorskich określonych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

10.1.4. Obszary największego zagrożenia dla zabytków w gminie.

a) nieruchomości

Najbardziej narażone na kradzieże są budowle pałaców, folwarków i zabudowań folwarcznych. W przeważającej większości nieczynne i nie zagospodarowane, ulegają postępującej degradacji. Wiele z nich jest nieogrodzonych więc z uwagi na łatwy dostęp oraz na zarośnięcie samosiejkami i licznymi krzewami, są zagrożone kradzieżą.

Brak szczegółowych zapisów dotyczących ochrony historycznych założeń ruralistycznych, zespołów folwarcznych, wspomnianych wyżej cmentarzy i parków nie wpisanych do rejestru zabytków oraz pojedynczych obiektów architektury spowodować może nieodwracalne, daleko idące przekształcenia przestrzenne, kubaturowe, materiałowe oraz architektoniczne krajobrazu kulturowego gminy. Znacznym zagrożeniem dla wpisanych do rejestru zabytków, jest degradacja zabytkowej substancji spowodowana wymogami współczesnej cywilizacji. Wymiana historycznej tkanki budynków w postaci oryginalnych drewnianych stolarek okiennych i drzwiowych, ceramicznego pokrycia dachowego, a także pozbawianie budynków ich pierwotnych dekoracji architektonicznych negatywnie wpływa nie tylko na same obiekty, ale także na zabytkowe wnętrza miejscowości. Podobne problemy związane z wystrojem elewacji dotyczą także charakterystycznej zabudowy wiejskiej i folwarcznej. Zagrożenia te związane są nie tylko z wymianą stolarek okiennych i drzwiowych, ale także powiązane niejednokrotnie z powiększeniami otworów okiennych bądź ich zamurowaniami, a także niekontrolowanymi rozbudowami zniekształcając w ten sposób zabytkowy wizerunek zabudowy.

b) archeologicznych

Największym zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych oraz nawarstwień kulturowych na terenie gminy, są jak już wspomniano wcześniej, wszelkie inwestycje związane z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, które wymagają prowadzenia szeroko płaszczyznowych prac ziemno-budowlanych. Należą do nich między innymi planowane na najbliższe lata inwestycje:

- budowa kanalizacji
- budowa światłowodów

„W celu ochrony stanowisk archeologicznych i nawarstwień kulturowych podczas inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, należy ujmować zagadnienia związane z ochroną zabytków archeologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego, warunkach zabudowy i inwestycjach celu publicznego oraz respektować zapisy dotyczące ochrony zabytków archeologicznych w opiniach i decyzjach Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, Wytyczne z Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2012–2017)

10.2. Uwarunkowania wynikające ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zostało przyjęte uchwałą Nr XVIII/131/2012 Rady Gminy Rudnik z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rudnik.

10.3. Uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy

Obowiązuje 14 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów miejscowości w gminie, z których każdy posiada zapisy dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego. Zapisy poszczególnych uchwał dotyczących Zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury podjętych 29 marca 2009 roku.

Poniżej Rozdziały mówiące o poszczególnych miejscowościach.

10.3.1. Rudnik

Rozdział 5

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

§ 11. Dla obszaru objętego planem ustala się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z ustanowionymi, odrębnymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz z ustaleniami określonymi w przepisach niniejszego rozdziału.

§ 12. Specjalistyczny nadzór archeologiczny przy większych pracach ziemnych w obszarach, gdzie dotychczas nie stwierdzono występowania stanowisk archeologicznych, a w przypadku natrafienia na pozostałości archeologiczne przy prowadzeniu prac ziemnych – wymóg przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych w celu udokumentowania znalezisk, profili, itp., zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, o ile nie jest inaczej regulowany w pozostałych przepisach niniejszej uchwały.

§ 13. Ustala się strefę ochrony konserwatorskiej w granicach określonych w części graficznej 1a.

2. Strefa ochrony konserwatorskiej obejmuje:

- 1) układ pałacowo-parkowy z oficyną pałacową i częścią gospodarczą – starą gorzelnią i oborą;
- 2) kościół parafialny p.w. św. Katarzyny z otoczeniem (w granicach wydzielonej działki);
- 3) obiekty o wartościach zabytkowych – budynki mieszkalne oraz zagrodę typu „frankońskiego”,

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1.	Pałac Oficyna pałacowa Gorzelnia Obora	ul. Sylwestra ul. Sylwestra ul. Sylwestra ul. Sylwestra	XVIII/XIX wiek, XVIII/XIX wiek.
2	Kościół parafialny p.w. św. Katarzyny	ul. Sylwestra	XIX/ XX wiek.
3	Plebania	ul. Sylwestra 15	XIX/ XX wiek.
4	Budynek mieszkalny	ul. Sylwestra 5	XIX/ XX wiek.
5	Budynek mieszkalny	ul. Sylwestra 7	XIX/ XX wiek.
6	Budynek mieszkalny	ul. Sylwestra 9	XIX/ XX wiek.

3. Dla strefy ochrony konserwatorskiej ustala się:

- 1) restaurację i modernizację techniczną obiektów, o których mowa w ustępie 2 odpowiednio - wszelkie prace wymagają uzyskania opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

restaurację i konserwację zieleni historycznego parku przypałacowego, w tym usunięcia elementów zniekształcających historyczny układ – wszelkie prace wymagają uzyskania opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

dopuszcza się realizację nowych obiektów, związanych wyłącznie z przeznaczeniem podstawowym oraz uzupełniającym terenów oznaczonych symbolami A1UT i A4UP, z zastrzeżeniem dostosowania gabarytów do skali obiektów chronionych – wszelkie prace w tym zakresie wymagają uzyskania opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

restaurację i modernizację techniczną obiektów dawnej zabudowy, w tym typu frankońskiego (wyłomka), o których mowa w ustępie 2 pkt.3, z dopuszczeniem przebudowy (wymiany kubatury) obiektów gospodarczych - wszelkie prace, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji, wymagają uzyskania opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

wszelkie prace ziemne powinny być prowadzone pod nadzorem archeologicznym, a w przypadku odsłonięcia zabytkowych relikwów, przerwane celem przeprowadzenia specjalistycznych badań i udokumentowania znalezisk, zgodnie z warunkami pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4. Ustala się ochronę zachowanych elementów zabytkowych.

Zachowane elementy zabytkowe oznaczone odpowiednio w części graficznej 1a stanowią:

- a) cmentarz parafialny,
- b) obiekty ruchome – krzyże, kapliczki przydrożne.

Dla zachowanych elementów zabytkowych ustala się:

- 1) zachowanie zieleni, układu kompozycyjnego i nagrobków sprzed 55 lat na cmentarzu parafialnym – wszelkie zmiany wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- 2) zachowanie z dopuszczeniem restauracji i modernizacji technicznej obiektów ruchomych (zgodnie z poniższym wykazem) – wszelkie prace, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów, any instalacji wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

3)

Lp.	OBIEKT	ADRES	OKRES
1.	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie z niszą, w której stoi figura Matki Boskiej Bolesnej,	przy kościele p.w. św. Katarzyny	II połowa XIX wieku
2	Krzyż z żeliwną pasyjką,	przedłużenie ul. Słonecznej w polu	
3	Kapliczka domkowa, murowana z cegły otynkowana, wewnątrz ludowa, drewniana figura św. Floriana,	ul. Sylwestra 41	XVIII/XIX wiek
4	Kapliczka domkowa, murowana z cegły, otynkowana, wewnątrz figura św. Jana Nepomucena,	ul. Sylwestra 3	XVIII/XIX wiek
5	Kaplica cmentarna.	cmentarz parafialny	XIX wiek

Ustala się strefę o rozpoznanej zawartości relikwów archeologicznych i oznacza symbolem „W”.

Strefa, o której mowa w ustępie 7 obejmuje stanowiska archeologiczne nie wpisane do rejestru zabytków, zgodnie z poniższym wykazem:

Lp.	Nr stanowiska	Miejscowość	Określenie obiektu nie wpisanego do rejestru zabytków	Czas powstania
1	29	Rudnik	śląd osadniczy	pradzieje
2	28	Rudnik	nieokreślone, śląd osadniczy	X-XIII w; pradzieje
3	30	Rudnik	śląd osadniczy	epoka kamienia
4	32	Rudnik	nieokreślone	neolit, kultura łużycka XIII w., pradzieje
5	33	Rudnik	nieokreślone	neolit, XIII-XIV w., pradzieje

6	34	Rudnik	śląd osadniczy, nieokreślone	neolit, kultura łużycka późny okres wpływów rzymskich, X-XIII w., średniowiecze, pradzieje
7	31	Rudnik	śląd osadniczy, pradzieje	Neolit, okres wpływów rzymskich., kultura przeworska, średniowiecze, pradzieje
8	106	Rudnik	nieokreślone	neolit
9	105	Rudnik	nieokreślone	pradzieje

Dla strefy o rozpoznanej zawartości reliktyw archeologicznych „W” ustala się:

ochronę stanowisk archeologicznych, o których mowa w ustępie 8, – wszelkie planowane w ich obrębie prace ziemne winny być poprzedzone badaniami archeologicznymi.

§ 14. 1. Ustala się na obszarze objętym planem strefę ochrony krajobrazu w granicach określonych w części graficznej 1a.

2. Dla strefy ochrony krajobrazu ustala się zachowanie wartościowych elementów krajobrazowo-kompozycyjnych (zwartego układu wsi, sprzężonego z założeniem pałacowo-parkowym, fragmentów komponowanej sieci dróg, dróg o charakterze alej, zadrzewień).

10.3.2. Strzybnik

Rozdział 5

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

§ 11. Dla obszaru objętego planem ustala się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z ustanowionymi, odrębnymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz z ustaleniami określonymi w przepisach niniejszego rozdziału.

§ 12. Specjalistyczny nadzór archeologiczny przy większych pracach ziemnych w obszarach, gdzie dotychczas nie stwierdzono występowania stanowisk archeologicznych, a w przypadku natrafienia na pozostałości archeologiczne przy prowadzeniu prac ziemnych – wymóg przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych w celu udokumentowania znalezisk, profili, itp., zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, o ile nie jest inaczej regulowany w pozostałych przepisach niniejszej uchwały, o ile nie jest inaczej regulowany w pozostałych przepisach niniejszej uchwały.

§ 13. 1. Ustala się strefę ochrony konserwatorskiej w granicach określonych w części graficznej 1a.

2. Strefa ochrony konserwatorskiej obejmuje założenie pałacowo-parkowe, w tym budynek byłej kuźni i wolnostojący zegar słoneczny oraz budynek mauzoleum.

3. Dla strefy ochrony konserwatorskiej ustala się:

- 1) restaurację i konserwację zieleni historycznego parku przypałacowego oraz restaurację i modernizację techniczną obiektów, o których mowa w ustępie 2 – wszelkie prace wymagają uzyskania opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- 2) dopuszcza się realizację nowych obiektów związanych wyłącznie z przeznaczeniem podstawowym oraz uzupełniającym terenu oznaczonego symbolem BIUT, z zastrzeżeniem dostosowania gabarytów do skali obiektów chronionych - wszelkie prace w tym zakresie wymagają uzyskania opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- 3) wszelkie prace ziemne powinny być prowadzone pod nadzorem archeologicznym, a w przypadku odsłonięcia zabytkowych reliktyw, przerwane celem przeprowadzenia specjalistycznych badań i udokumentowania znalezisk, zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
4. Ustala się ochronę zachowanych elementów zabytkowych.

5. Zachowane elementy zabytkowe, oznaczone odpowiednio w części graficznej 1a stanowią:

- 1) obiekty o wartościach zabytkowych;
- 2) obiekt ruchomy – kapliczka.

6. Dla zachowanych elementów zabytkowych ustala się:

a) restaurację i modernizację techniczną obiektów o wartościach zabytkowych (zgodnie z poniższym wykazem) – wszelkie prace, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	budynek gospodarczy	ul. Długa	XIX w.
2	budynek mieszkalny	ul. Długa 22	Początek XX w.

b) zachowanie (z dopuszczeniem drobnych bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji) obiektu ruchomego (zgodnie z poniższym wykazem):

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	kapliczka domkowa, murowana z cegły, otynkowana, wewnątrz drewniana rzeźba św. Jana Niepomucena	ul. Długa 24	XVIII/XIX w.

7. Spichlerz folwarczny – obiekt chroniony prawnie poprzez wpis do rejestru zabytków położony na terenie oznaczonym symbolem B1RU, podlega rygorom ustanowionych, odrębnych przepisów (nr rejestru zabytku – A/1759/1820/98 z dnia 31.12.1998r.).

8. Ustala się strefę o rozpoznanej zawartości reliktyw archeologicznych i oznacza symbolem „W”.

9. Strefa, o której mowa w ustępie 8 obejmuje stanowisko archeologiczne, nie wpisane do rejestru zabytków (zgodnie z poniższym wykazem):

L.p.	Nr stanowiska	Miejscowość	Określenie obiektu nie wpisanego do rejestru	Czas powstania
1	23	Strzybnik	śląd osadniczy	X-XIII w.

10. Dla strefy o rozpoznanej zawartości reliktyw archeologicznych „W” ustala się:

ochronę stanowiska archeologicznego, o którym mowa w ust. 9, wszelkie planowane w jego obrębie prace ziemne winny być poprzedzone badaniami archeologicznymi.

§ 14. 1. Ustala się strefę ochrony krajobrazu obejmującą całość obszaru objętego niniejszym planem.

2. Dla strefy ochrony krajobrazu przyjmuje się zapis ustaleń o następującej treści:

1) zachowanie wartościowych elementów krajobrazowo-kompozycyjnych (w tym pasm zadrzewień, zwartego układu wsi sprzężonego z założeniem pałacowo – parkowym).

10.3.3. Gamów

Rozdział 5

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

§ 11. Dla obszaru objętego planem ustala się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z ustanowionymi, odrębnymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz z ustaleniami określonymi w przepisach niniejszego rozdziału.

§ 12. Specjalistyczny nadzór archeologiczny przy większych pracach ziemnych w obszarach, gdzie dotychczas nie stwierdzono występowania stanowisk archeologicznych, a w przypadku natrafienia na pozostałości archeologiczne przy prowadzeniu prac ziemnych – wymóg przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych w celu udokumentowania znalezisk, profili, itp., zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, o ile nie jest inaczej regulowany w pozostałych przepisach niniejszej uchwały.

§ 13. 1. Ustala się strefę ochrony konserwatorskiej w granicach określonych w części graficznej 1a.

2. Strefa ochrony konserwatorskiej obejmuje:

1) kościół parafialny p.w. św. Anny w granicach wydzielonej działki, chroniony prawnie poprzez wpis do rejestru zabytków;

2) obiekty o wartościach zabytkowych – zagrody typu „frankońskiego”, w tym częściowo przekształcone;

L.p.	Obiekt	Adres	Nr rejestru zabytku
1	kościół parafialny p.w. św. Anny	Gamów	AOp-621/59

L.p.	Obiekt	ul. Długa Adres	Okres
1	zagrody typu frankońskiego, w tym częściowo przekształcone	Gamów ul. Długa nr 35; 37;	Połowa XIX wieku

3. Dla strefy ochrony konserwatorskiej ustala się:

3. obiekty chronione prawnie poprzez wpis do rejestru zabytków podlegają rygorom ustanowionych, odrębnych przepisów;

4. restaurację i modernizację techniczną obiektów dawnej zabudowy frankońskiej z dopuszczeniem przebudowy (wymiany kubatury) obiektów gospodarczych – wszelkie prace, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

5. wszelkie prace ziemne powinny być prowadzone pod nadzorem archeologicznym, a w przypadku odsłonięcia zabytkowych relikwów, przerwane celem przeprowadzenia specjalistycznych badań i udokumentowania znalezisk, zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4. Ustala się ochronę zachowanych elementów zabytkowych.

5. Zachowane elementy zabytkowe, oznaczone odpowiednio w części graficznej 1a stanowią:

- 1) cmentarz parafialny;
- 2) obiekty o wartościach zabytkowych;
- 3) obiekty ruchome – krzyże i kapliczki.

6. Dla zachowanych elementów zabytkowych ustala się:

- 1) zachowanie zieleni układu kompozycyjnego i nagrobków sprzed 60 lat na cmentarzu parafialnym – wszelkie zmiany wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- 2) zachowanie z dopuszczeniem restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach zabytkowych (zgodnie z poniższym wykazem) – wszelkie działania, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	młyn	ul. Długa 4,	

- 3) zachowanie, z dopuszczeniem bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji obiektów ruchomych (zgodnie z poniższym wykazem):

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie z niszą, w której stoi figura Matki Boskiej Bolesnej	ul. Długa 4	początek XX w
2	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie z niszą, w której stoi figura Matki Boskiej Bolesnej	ul. Długa 58	XIX w.
3	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie z niszą, w której stoi figura Matki Boskiej Bolesnej	przy ogrodzeniu kościoła parafialnego p.w. św. Anny	II połowa XIX w
4	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie	Sławienko	II połowa XIX w
5	Kapliczka słupowa, murowana, otynkowana, wewnątrz rzeźba św. Jana Nepomucena, barokowa	ul. Długa 24	I połowa XIX w
6	Kapliczka szafkowa, drewniana	ul. Długa 63	XX w
7	Kapliczka szafkowa, drewniana	na skraju wsi Sławienko	I połowa XIX w
8	Kapliczka domkowa, murowana z cegły, otynkowana	ul. Kurzydyma	I połowa XIX w
9	Kapliczka szafkowa, murowana, wewnątrz figura		

	św. Antoniego	Sławienko	XIX w
10	Kapliczka domkowa, murowana z cegły	ul. Długa 28	XIX w
11	Kaplica cmentarna	ul. Długa	
12	Kapliczka domkowa murowana z cegły, otynkowana	ul. Długa 36	XIX w
13	Kapliczka	ul. Długa 40	
14	Kapliczka domkowa, murowana w cegły, otynkowana	ul. Długa 33	

7. Ustala się strefę rozpoznanej zawartości reliktyw archeologicznych i oznacza symbolem „W”.

8. Strefa, o której mowa w ustępie 7 obejmuje stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków oraz nie wpisane do rejestru zabytków, w granicach określonych zgodnie z poniższymi wykazami:

Lp.	Nr stanowiska	Miejscowość	Nr rejestru	Określenie obiektu	Czas powstania
1	5	Gamów	A-90/68	nieokreślonego typu	neolit
Lp.	Nr stanowiska	Miejscowość	Określenie obiektu nie wpisanego do rejestru zabytków	Czas powstania	
1	4	Gamów	śląd osadniczy	pradzieje	
2	6	Gamów	śląd osadniczy, śląd osadniczy, nieokreślone	kultura łużycka, średniowiecze, pradzieje	

9. Dla strefy o rozpoznanej zawartości reliktyw archeologicznych „W” ustala się:

ochronę stanowisk archeologicznych, o których mowa w ust.8, wszelkie planowane w ich obrębie prace ziemne winny być poprzedzone badaniami archeologicznymi, z zastrzeżeniem ust. 10.

10. Stanowiska archeologiczne chronione prawnie poprzez wpis do rejestru zabytków podlegają rygorom ustanowionych odrębnych przepisów.

10.3.4. Modzurów

Rozdział 5

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

§ 11. Dla obszaru objętego planem ustala się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z ustanowionymi, odrębnymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz z ustaleniami określonymi w przepisach niniejszego rozdziału.

§ 12. Specjalistyczny nadzór archeologiczny przy większych pracach ziemnych w obszarach, gdzie dotychczas nie stwierdzono występowania stanowisk archeologicznych, a w przypadku natrafienia na pozostałości archeologiczne przy prowadzeniu prac ziemnych – wymóg przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych w celu udokumentowania znalezisk, profili, itp., zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, o ile nie jest inaczej regulowany w pozostałych przepisach niniejszej uchwały.

§ 13. 1. Ustala się strefę ochrony konserwatorskiej w granicach określonych w części graficznej 1a.

2. Strefa ochrony konserwatorskiej obejmuje:

- 1) układ pałacowo-parkowy wraz ze zlokalizowanymi w jego obrębie budynkami: mauzoleum, kaplicą z gotyckim oknem i maswerkiem, grobami oraz oborą i spichlerzem, (w tym pałac chroniony prawnie poprzez wpis do rejestru zabytków);
- 2) kościół parafialny p.w. św. Trójcy wraz z otoczeniem (w granicach wydzielonej działki), zgodnie z poniższymi tabelami:

L.p.	Obiekt	Adres	Nr rejestru zabytku
1	Pałac z trzeciej ćwierci XIX w., Murowany, Mauzoleum przypałacowe	Modzurów ul. Słowackiego 2	A/406/13
L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	Kaplica z gotyckim oknem i maswerkiem, grobami	Modzurów ul. Słowackiego	połowa XIX w

2	Obora na terenie dawnego gospodarstwa przypałacowego	Modzurów ul. Słowackiego	początek XX w (1904 rok)
3	Spichlerz na terenie dawnego gospodarstwa przypałacowego	Modzurów ul. Słowackiego	koniec XIX w
4	Kościół p.w. św. Trójcy wraz z otoczeniem	ul. ks. Strzybnego	koniec XIX w

11. Dla strefy ochrony konserwatorskiej ustala się:

- 1) obiekt chroniony prawnie poprzez wpis do rejestru zabytków podlega rygorom ustanowionych, odrębnych przepisów;
- 2) restaurację i modernizację techniczną obiektów, o których mowa w ustępie 2 (z zastrzeżeniem punktu 1 niniejszego ustępu) – wszelkie prace, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw, w tym wymiany instalacji wymagają uzyskania opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- 3) dopuszcza się realizację nowych obiektów związanych wyłącznie z przeznaczeniem podstawowym oraz uzupełniającym terenu oznaczonego symbolem DIUT, z zastrzeżeniem dostosowania gabarytów do skali obiektów chronionych - wszelkie prace w tym zakresie wymagają uzyskania opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- 4) restaurację i konserwację zieleni historycznego parku przypałacowego – wszelkie prace wymagają uzyskania opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- 5) wszelkie prace ziemne powinny być prowadzone pod nadzorem archeologicznym, a w przypadku odsłonięcia zabytkowych relikwów, przerwane celem przeprowadzenia specjalistycznych badań i udokumentowania znalezisk, zgodnie z warunkami pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

12. Ustala się ochronę zachowanych elementów zabytkowych.

13. Zachowane elementy zabytkowe, oznaczone odpowiednio w części graficznej 1a stanowią:

- 1) cmentarz parafialny;
- 2) cmentarz parafialny nieczynny;
- 3) obiekty o wartościach zabytkowych;
- 4) obiekty ruchome – krzyże i kapliczka, figura św. Jana Nepomucena.

14. Dla zachowanych elementów zabytkowych ustala się:

- 1) zachowanie zieleni, układu kompozycyjnego i nagrobków sprzed 55 lat na cmentarzu parafialnym – wszelkie zmiany wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- 2) zachowanie zieleni, układu kompozycyjnego z krzyżem na cmentarzu parafialnym nieczynnym;
- 3) zachowanie z dopuszczeniem restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach zabytkowych (zgodnie z poniższym wykazem) – wszelkie prace za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 2	początek XX w
2	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 4	początek XX w

- 4) zachowanie, wszelkie działania za wyjątkiem bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji obiektów ruchomych (zgodnie z poniższym wykazem), wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie z niszą, w której stoi figura Matki Boskiej Bolesnej	przy kościele p.w. św. Trójcy ul. Ks. Strzybnego	koniec XIX w
2	krzyż metalowy	przy wjeździe do byłego PGR ul. Słowackiego	XX w
3	krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie z niszą, w której stoi figura Matki Boskiej Bolesnej	ul. 22 Lipca 1	Koniec XIX w.
4	Kapliczka cmentarna	ul. Ks. Strzybnego	Koniec XIX w.

		cmentarz parafialny	
5	Figura św. Jana Nepomucena, drewniana na ceglany postumencie o cechach barokowych	przy wjeździe do byłego PGR ul. Słowackiego	XIX w.

15. Ustala się strefę o rozpoznanej zawartości reliktyw archeologicznych „W”.

16. Strefa, o której mowa w ustępie 7 obejmuje stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków oraz nie wpisane do rejestru zabytków, w granicach określonych zgodnie z poniższymi wykazami:

Lp.	Nr stanowiska	Miejscowość	Nr rejestru	Określenie obiektu	Czas powstania
1	43	Modzurów	A-99/66	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu	Neolit, okres wczesno-średniowieczny i średniowieczny
Lp.	Nr stanowiska	Miejscowość	Określenie obiektu nie wpisanego do rejestru	Czas powstania	
1	39	Modzurów	Cmentarzysko	kultura łużycka - III Brąz	
2	40	Modzurów	Cmentarzysko ciałopalne	epoka kamienna, epoka brązu, kultura łużycka, okres wpływów rzymskich	
3	41	Modzurów	Cmentarzysko ciałopalne	epoka brązu, kultura łużycka	
4	42	Modzurów	Cmentarzysko ciałopalne		

9. Dla strefy o rozpoznanej zawartości reliktyw archeologicznych „W” ustala się:

ochronę stanowisk archeologicznych, o których mowa w ust.8, wszelkie planowane w ich obrębie prace ziemne winny być poprzedzone badaniami archeologicznymi, z zastrzeżeniem ustępu 10.

3. Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków podlegają rygorom, ustanowionych, odrębnych przepisów.

§ 14. 1. Ustala się na obszarze objętym planem strefę ochrony krajobrazu.

2. Dla strefy ochrony krajobrazu ustala się:

- zachowanie wartościowych elementów krajobrazowo-kompozycyjnych (zwartego układu wsi, sprzężonego z założeniem pałacowo-parkowym, fragmentów komponowanej sieci dróg, dróg o charakterze alej, zadrzewień).

10.3.5. Jastrzębie

Rozdział 5

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

§ 11. Dla obszaru objętego planem ustala się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z ustanowionymi, odrębnymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz z ustaleniami określonymi w przepisach niniejszego rozdziału.

§ 12. Specjalistyczny nadzór archeologiczny przy większych pracach ziemnych w obszarach, gdzie dotychczas nie stwierdzono występowania stanowisk archeologicznych, a w przypadku natrafienia na pozostałości archeologiczne przy prowadzeniu prac ziemnych – wymóg przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych w celu udokumentowania znalezisk, profili, itp., zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, o ile nie jest inaczej regulowany w pozostałych przepisach niniejszej uchwały.

§ 13. 1. Ustala się strefę pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej w granicach określonych w części graficznej 1a i oznacza symbolem „A”.

2. Strefa pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej „A” obejmuje: zespół pałacowo-parkowy, chroniony prawnie poprzez wpis do rejestru zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Nr rejestru zabytku
1	Zespół pałacowo-parkowy: -Pałacyk z drugiej połowy XIX wieku w stylu	Jastrzębie	A/1433/91

romantyzmu niemieckiego z elementami neogotyku angielskiego, -Oficyna, koniec XIX wieku z elementami neogotyku, -Park o charakterze krajobrazowym XVIII wiek	Raciborska 1	
--	--------------	--

3. Dla strefy pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej „A” ustala się:

- 1) obiekty chronione prawnie poprzez wpis do rejestru zabytków podlegają rygorom ustanowionych, odrębnych przepisów;
- 2) wszelkie prace ziemne powinny być prowadzone pod nadzorem archeologicznym, a w przypadku odsłonięcia zabytkowych relikwów, przerwane celem przeprowadzenia specjalistycznych badań i udokumentowania znalezisk, zgodnie z warunkami pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4. Ustala się strefę ochrony konserwatorskiej w granicach określonych w części graficznej 1a.

5. Strefa ochrony konserwatorskiej obejmuje obiekty o wartościach zabytkowych, budynki mieszkalne oraz częściowo przekształcone zagrody „typu frankońskiego” zlokalizowane przy ul. Raciborskiej zgodnie z poniższym wykazem:

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	budynek mieszkalny	ul. Raciborska 20a	1832 r
2	budynek mieszkalny	ul. Raciborska 20	1910 r
3	budynek mieszkalny	ul. Raciborska 33	XIX /XX w
4	budynek mieszkalny	ul. Raciborska 35	XIX /XX w
5	budynek mieszkalny	ul. Raciborska 39	XIX /XX w
6	zagroda „typu frankońskiego” (przekształcona)	ul. Raciborska 10, 8a	ok. połowy. XIX w,
7	zagroda „typu frankońskiego” (przekształcona)	ul. Raciborska 19	ok. połowy. XIX w,

6. Dla strefy ochrony konserwatorskiej ustala się:

- 1) restaurację i modernizację techniczną obiektów, o których mowa w ustępie 5 z dopuszczeniem przebudowy (wymiany kubatury) obiektów gospodarczych – wszelkie prace, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

7. Ustala się ochronę zachowanych elementów zabytkowych.

8. Zachowane elementy zabytkowe, oznaczone odpowiednio w części graficznej 1a stanowią:

- 1) obiekt o wartościach zabytkowych;
- 2) obiekty ruchome – krzyże i kapliczka.
- 3) Dla zachowanych elementów zabytkowych ustala się:
 - a) restaurację i modernizację techniczną obiektów o wartościach zabytkowych (zgodnie z poniższym wykazem) – wszelkie działania, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	budynek mieszkalny na terenie dawnego folwarku	ul. Raciborska 3,	II połowa XIX w

b) zachowanie, z dopuszczeniem bieżących napraw i remontów obiektów ruchomych (zgodnie z poniższym wykazem):

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie z niszą, w której stoi figura Matki Boskiej Bolesnej	ul. Raciborska 22	XIX/ XX w
2	krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie z niszą, w której stoi figura Matki Boskiej Bolesnej	ul. Raciborska 38	XIX/ XX w
3	kapliczka przydrożna	ul. Raciborska 20a	XIX/ XX w

§ 14. 1. Ustala się na obszarze objętym planem strefę ochrony krajobrazu.

2. Dla strefy ochrony krajobrazu ustala się:

- 1) zachowanie wartościowych elementów krajobrazowo – kompozycyjnych (zwartego układu wsi sprzężonego z założeniem pałacowo–parkowym, zadrzewień)

10.3.6. Ponięcice

Rozdział 5

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

§ 11. Dla obszaru objętego planem ustala się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z ustanowionymi, odrębnymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz z ustaleniami określonymi w przepisach niniejszego rozdziału.

§ 12. Specjalistyczny nadzór archeologiczny przy większych pracach ziemnych w obszarach, gdzie dotychczas nie stwierdzono występowania stanowisk archeologicznych, a w przypadku natrafienia na pozostałości archeologiczne przy prowadzeniu prac ziemnych – wymóg przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych w celu udokumentowania znalezisk, profili, itp., zgodnie z warunkami pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, o ile nie jest inaczej regulowany w pozostałych przepisach niniejszej uchwały.

§ 13. 1. Ustala się ochronę zachowanych elementów zabytkowych.

2. Zachowane elementy zabytkowe, oznaczone odpowiednio w części graficznej 1a stanowią:

- 1) obiekt ruchomy – kapliczki i krzyż.

3. Dla zachowanych elementów zabytkowych ustala się zachowanie z dopuszczeniem restauracji (zgodnie z poniższym wykazem) – wszelkie prace, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów wymagających opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	Kapliczka domkowa murowana z cegły, otynkowana	ul. Łąkowa w pobliżu posesji 42	przełom XVIII/XIX w.
2	Kapliczka domkowa murowana z cegły	ul. Łąkowa 9	XIX w.
3	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie	na rozwidleniu ulic Szkolnej i Łąkowej	XIX w.
4	Krzyż marmurowy z postacią Chrystusa na postumencie	na rozwidleniu ul. Łąkowej i Leśnej	II połowa XIX w.

§ 14. 1. Ustala się na obszarze objętym planem strefy ochrony krajobrazu.

2. Dla strefy ochrony krajobrazu ustala się:

- 1) zachowanie wartościowych elementów krajobrazowo-kompozycyjnych (zwartego układu wsi fragmentów dróg o charakterze alej, zadrzewień).

10.3.7. Szonowice

Rozdział 5

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

§ 11. Dla obszaru objętego planem ustala się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z ustanowionymi, odrębnymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz z ustaleniami określonymi w przepisach niniejszego rozdziału.

§ 12. Specjalistyczny nadzór archeologiczny przy większych pracach ziemnych w obszarach, gdzie dotychczas nie stwierdzono występowania stanowisk archeologicznych, a w przypadku natrafienia na pozostałości archeologiczne przy prowadzeniu prac ziemnych – wymóg przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych w celu udokumentowania znalezisk, profili, itp., zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, o ile nie jest inaczej regulowany w pozostałych przepisach niniejszej uchwały.

§ 13. 2.3. Ustala się strefę ochrony konserwatorskiej w granicach określonych w tabeli poniższej.

2.4. Strefa ochrony konserwatorskiej obejmuje założenie dworskie przy ul. Słowackiego, w tym obiekty zgodnie z poniższym wykazem:

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	Dwór	ul. Słowackiego	XIX wiek
2	Obora (przy dworze)	ul. Słowackiego	XIX wiek

3. Dla strefy ochrony konserwatorskiej ustala się:

- 1) zachowanie z dopuszczeniem restauracji i konserwacji zieleni parku oraz modernizację techniczną obiektów, o których mowa w ustępie 2, dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji dawnego założenia dworskiego w zakresie skali obiektów (zachowanie proporcji wysokościowych) – wszelkie prace, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4. Ustala się ochronę zachowanych elementów zabytkowych.

5. Zachowane elementy zabytkowe, oznaczone odpowiednio w części graficznej 1a stanowią: obiekty ruchome – krzyż i kapliczki.

6. Dla zachowanych elementów zabytkowych ustala się:

- 1) zachowanie, wszelkie prace, za wyjątkiem bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji obiektów ruchomych (zgodnie z poniższym wykazem), wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

2)

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie z niszą, w której stoi figura Matki Boskiej Bolesnej	ul. M. Konopnickiej 8	Koniec XIX wieku
2	Kapliczka domkowa, murowana z cegły, częściowo otynkowana z rzeźbą św. Jana Nepomucena	ul. Słowackiego w sąsiedztwie posesji nr 4	XIX wiek
3	Kapliczka murowana z cegły	ul. Obrońców Pokoju 10	koniec XIX wieku

§ 14. 1. Ustala się na obszarze objętym planem strefę ochrony krajobrazu.

2. Dla strefy ochrony krajobrazu ustala się:

- 1) zachowanie wartościowych elementów krajobrazowo-kompozycyjnych (zwartego układu wsi sprzężonego z założeniem dworsko-parkowym).

10.3.8. Czerwięcice

Rozdział 5

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

§ 11. Dla obszaru objętego planem ustala się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z ustanowionymi, odrębnymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz z ustaleniami określonymi w przepisach niniejszego rozdziału.

§ 12. Specjalistyczny nadzór archeologiczny przy większych pracach ziemnych w obszarach, gdzie dotychczas nie stwierdzono występowania stanowisk archeologicznych, a w przypadku natrafienia na pozostałości archeologiczne przy prowadzeniu prac ziemnych – wymóg przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych w celu udokumentowania znalezisk, profili, itp., zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, o ile nie jest inaczej regulowany w pozostałych przepisach niniejszej uchwały.

§ 13. 3. Ustala się strefę pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej w granicach określonych w części graficznej 1a i oznacza symbolem „A”.

4. Strefa pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej „A” obejmuje: zespół pałacowo-parkowy, chroniony prawnie poprzez wpis do rejestru zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Nr rejestru zabytku
1	Zespół pałacowo-parkowy:		

-Pałac z 1898 roku w stylu uproszczonego neoklasycyzmu, -stodoła, -park pałacowy	Czerwięcice Rudnik	A/1650/97 15.11.1997 r
--	---------------------------	---------------------------

6. Dla strefy pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej „A” ustala się:

- 3) obiekty chronione prawnie poprzez wpis do rejestru zabytków podlegają rygorom ustanowionych, odrębnych przepisów;
- 4) wszelkie prace ziemne powinny być prowadzone pod nadzorem archeologicznym, a w przypadku odsłonięcia zabytkowych relikwów, przerwane celem przeprowadzenia specjalistycznych badań i udokumentowania znalezisk, zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

7. Ustala się ochronę zachowanych elementów zabytkowych.

8. Zachowane elementy zabytkowe, oznaczone odpowiednio w części graficznej 1a stanowią:

- 4) cmentarz parafialny wraz z kaplicą cmentarną,
- 5) obiekty o wartościach zabytkowych;
- 6) obiekty ruchome – krzyże i kapliczka.

9. Dla zachowanych elementów zabytkowych ustala się:

- 4) zachowanie zieleni, układu kompozycyjnego i nagrobków sprzed 55 lat na cmentarzu parafialnym – wszelkie zmiany wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- 5) zachowanie z dopuszczeniem restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach zabytkowych (zgodnie z poniższym wykazem) – wszelkie działania, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	budynek mieszkalny	ul. Główna 11	początek XX w
2	budynek mieszkalny (oficyna dworska)	ul. Główna w sąsiedztwie zespołu pałacowo-parkowego	koniec XIX w
3	kapliczka cmentarna	ul. Główna	koniec XVII w

- 3) zachowanie, z dopuszczeniem bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji obiektów ruchomych (zgodnie z poniższym wykazem), wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie	ul. Główna przy kaplicy cmentarnej	II połowa XIX. wieku
2	krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie	ul. Główna (naprzeciwko posesji nr 5)	II połowa XIX. wieku
3	kapliczka domkowa, murowana z cegły, otynkowana, dach namiotowy, zwieńczony latarnią z baniastym hełmem	ul. Główna 12	II połowa XIX. wieku

§ 14. 1. Ustala się na obszarze objętym planem strefę ochrony krajobrazu.

2. Dla strefy ochrony krajobrazu ustala się:

- 2) zachowanie wartościowych elementów krajobrazowo-kompozycyjnych (zwartego układu wsi sprzężonego z założeniem pałacowo-parkowym, fragmentów komponowanej sieci dróg o charakterze alej, zadrzewień).

10.3.9. Lasaki

Rozdział 5

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

§ 11. Dla obszaru objętego planem ustala się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z ustanowionymi, odrębnymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz z ustaleniami określonymi w przepisach niniejszego rozdziału.

§ 12. Specjalistyczny nadzór archeologiczny przy większych pracach ziemnych w obszarach, gdzie dotychczas nie stwierdzono występowania stanowisk archeologicznych, a w przypadku natrafienia na pozostałości archeologiczne przy prowadzeniu prac ziemnych – wymóg przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych w celu udokumentowania znalezisk, profili, itp., zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, o ile nie jest inaczej regulowany w pozostałych przepisach niniejszej uchwały.

§ 13. 1. Ustala się ochronę zachowanych elementów zabytkowych.

2. Zachowane elementy zabytkowe, oznaczone odpowiednio w części graficznej 1a stanowiąc obiekty ruchome – krzyże i kapliczkę.

3. Dla zachowanych elementów zabytkowych ustala się:

1) zachowanie, z dopuszczeniem bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji obiektów ruchomych (zgodnie z poniższym wykazem):

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie z niszą, w której stoi figura św. Jana Nepomucena	ul. Nadodrzańska 22	II połowa XIX w.
2	Kapliczka domkowa, murowana z cegły, otynkowana	ul. Sławikowska 3	II połowa XIX w.

10.3.10. Sławików

Rozdział 5

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

§ 11. Dla obszaru objętego planem ustala się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z ustanowionymi, odrębnymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz z ustaleniami określonymi w przepisach niniejszego rozdziału.

§ 12. Specjalistyczny nadzór archeologiczny przy większych pracach ziemnych w obszarach, gdzie dotychczas nie stwierdzono występowania stanowisk archeologicznych, a w przypadku natrafienia na pozostałości archeologiczne przy prowadzeniu prac ziemnych – wymóg przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych w celu udokumentowania znalezisk, profili, itp., zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, o ile nie jest inaczej regulowany w pozostałych przepisach niniejszej uchwały.

§ 13. 1. Ustala się strefę ochrony konserwatorskiej w granicach określonych w części graficznej 1a.

2. Strefa ochrony konserwatorskiej obejmuje:

- 1) układ pałacowo-parkowy wraz z oranżerią;
- 2) kościół parafialny p.w. św. Jerzego wraz z czterema kaplicami cmentarnymi.

3. Dla strefy ochrony konserwatorskiej ustala się:

- 1) restaurację i konserwację zieleni historycznego parku przypałacowego, w tym usunięcia elementów zniekształcających historyczny układ – wszelkie prace w tym zakresie wymagają uzyskania opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- 2) dopuszczają się realizacje nowych obiektów związanych wyłącznie z przeznaczeniem podstawowym oraz uzupełniającym terenu oznaczonego symbolem JIUT, z zastrzeżeniem dostosowania gabarytów do skali obiektów chronionych – wszelkie prace w tym zakresie wymagają uzyskania opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

3. obiekty chronione prawnie poprzez wpis do rejestru zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Nr rejestru zabytku
1.	Ruina pałacu wraz z oranżerią	ul. Parkowa	A/OP-746/64

2.	Kościół parafialny p.w. św. Jerzego z 1846r., murowany	ul. Parkowa 48	A/OP-618/59
3.	Cztery kaplice cmentarne poł. XIX w., murowane	ul. Parkowa r8	A/OP-616/59

podlegają rygorom ustanowionych odrębnych przepisów;

4) wszelkie prace ziemne powinny być prowadzone pod nadzorem archeologicznym, a w przypadku odsłonięcia zabytkowych reliktyw, przerwane celem przeprowadzenia specjalistycznych badań i udokumentowania znalezisk, zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4. Ustala się ochronę zachowanych elementów zabytkowych.

2) Zachowane elementy zabytkowe oznaczone odpowiednio w części graficznej 1a stanowią:

1) cmentarz parafialny;

2) obiekt ruchomy – krzyż.

3) Dla zachowanych elementów zabytkowych ustala się:

1) zachowanie zieleni, układu kompozycyjnego i nagrobków sprzed 55 lat na cmentarzu parafialnym – wszelkie zmiany wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

2) zachowanie z dopuszczeniem restauracji obiektu ruchomego (zgodnie z poniższym wykazem) – wszelkie prace, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

Lp.	OBIEKT	ADRES	OKRES
1.	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie z niszą, w której stoi figura Matki Boskiej Bolesnej	ul. Słowackiego	Początek XX w.

4) Ustala się strefę o rozpoznanej zawartości reliktyw archeologicznych i oznacza symbolem „W”.

5) Strefa, o której mowa w ustępie 8 obejmuje stanowisko archeologiczne nie wpisane do rejestru zabytków zgodnie z poniższym wykazem:

Lp.	Nr stanowiska	Miejscowość	Określenie obiektu nie wpisanego do rejestru	Czas powstania
1.	9	Sławików	Ślad osadniczy, nieokreślone	Pradzieje, XIII-XIX w.

9. Dla strefy o rozpoznanej zawartości reliktyw archeologicznych „W” ustala się:

ochronę stanowisk archeologicznych, o których mowa w ust.8, wszelkie planowane w ich obrębie prace ziemne winny być poprzedzone badaniami archeologicznymi.

§ 14. 1. Ustala się na obszarze objętym planem strefę ochrony krajobrazu.

2. Dla strefy ochrony krajobrazu ustala się:

1) zachowanie wartościowych elementów krajobrazowo-kompozycyjnych (zwartego układu wsi, sprzężonego z założeniem pałacowo-parkowym, fragmentów komponowanej sieci dróg, dróg o charakterze alej, zadrzewień).

10.3.11. Grzegorzowice

Rozdział 5

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

§ 11. Dla obszaru objętego planem ustala się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z ustanowionymi, odrębnymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz z ustaleniami określonymi w przepisach niniejszego rozdziału.

§ 12. Specjalistyczny nadzór archeologiczny przy większych pracach ziemnych w obszarach, gdzie dotychczas nie stwierdzono występowania stanowisk archeologicznych, a w przypadku natrafienia na pozostałości archeologiczne przy prowadzeniu prac ziemnych – wymóg przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych w celu udokumentowania znalezisk, profili, itp., zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, o ile nie jest inaczej regulowany w pozostałych przepisach niniejszej uchwały.

§ 13. 1. Ustala się ochronę zachowanych elementów zabytkowych.

3. Zachowane elementy zabytkowe, oznaczone odpowiednio w części graficznej 1a stanowią:

- 1) obiekt o wartościach zabytkowych;
- 2) obiekty ruchome – krzyże i kapliczki.

4. Dla zachowanych elementów zabytkowych ustala się:

- 3) zachowanie z dopuszczeniem restauracji i modernizacji technicznej obiektu o wartościach zabytkowych (zgodnie z poniższym wykazem) – wszelkie prace, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	Dawny dwór	ul. Powstańców Śl. 21b	XIX w

- 4) zachowanie, z dopuszczeniem bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji obiektów ruchomych (zgodnie z poniższym wykazem):

L.p	Obiekt	Adres	Okres
1	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie z niszą, w której stoi figura Matki Boskiej Bolesnej	ul. Powstańców Śl. 46	II połowa XIX w.
2	Krzyż pokutny z granitu, pochodzący z czasów średniowiecza	ul. Powstańców Śl. 56	średniowiecze
3	Kapliczka domkowa, murowana z cegły,	Grzegorzowice – Gacki	lata 30-te XX w.
4	Kapliczka domkowa, murowana z cegły, otynkowana	ul. Powstańców Śl. 36	XIX w
5	Kapliczka domkowa murowana z cegły, otynkowana	ul. Powstańców Śl. 6	I połowa XIX w.
6	Kapliczka domkowa, murowana w cegły, otynkowana	ul. Powstańców Śl. 7	I połowa XIX w.

5. Ustala się strefę rozpoznanej zawartości reliktyw archeologicznych i oznacza symbolem „W”.

6. Strefa, o której mowa w ustępie 4 obejmuje stanowiska archeologiczne nie wpisane do rejestru zabytków, w granicach zgodnie z poniższymi wykazami:

Lp.	Nr stanowiska	Miejscowość	Określenie obiektu nie wpisanego do rejestru zabytków	Czas powstania
1	22	Grzegorzowice	śląd osadniczy, nieokr., nieokreśl.	neolit, pradziej, średniowiecze
2	32	Grzegorzowice	śląd osadniczy, nieokreślone	X–XIIIw. średniowiecze,

7. Dla strefy o rozpoznanej zawartości reliktyw archeologicznych „W” ustala się:

ochronę stanowisk archeologicznych, o których mowa w ust.5 wszelkie planowane w ich obrębie prace ziemne winny być poprzedzone badaniami archeologicznymi.

10.3.12 Ligota Książęca

Rozdział 5

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

§ 11. Dla obszaru objętego planem ustala się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z ustanowionymi, odrębnymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz z ustaleniami określonymi w przepisach niniejszego rozdziału.

§ 12. Specjalistyczny nadzór archeologiczny przy większych pracach ziemnych w obszarach, gdzie dotychczas nie stwierdzono występowania stanowisk archeologicznych, a w przypadku natrafienia na pozostałości archeologiczne przy prowadzeniu prac ziemnych – wymóg przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych w celu udokumentowania znalezisk, profili, itp., zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, o ile nie jest inaczej regulowany w pozostałych przepisach niniejszej uchwały.

§ 13. 1. Ustala się ochronę zachowanych elementów zabytkowych.

8. Zachowane elementy zabytkowe, oznaczone odpowiednio w części graficznej 1a stanowią:

1) obiekt ruchomy - kapliczka;

9. Dla zachowanych elementów zabytkowych ustala się:

1) zachowanie, z dopuszczeniem bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji obiektów ruchomych (zgodnie z poniższym wykazem) – wszelkie prace, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

Lp.	Obiekt	Adres	Okres
1	Kapliczka domkowa, murowana z cegły	Ul. Adama Asnyka (w pobliżu posesji nr 30)	początek XIX w

10. Ustala się strefę o rozpoznanej zawartości reliktyw archeologicznych i oznacza symbolem „W”.

11. Strefa, o której mowa w ustępie 4 obejmuje stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków oraz nie wpisane do rejestru zabytków, w granicach określonych w części graficznej 1a, zgodnie z poniższymi wykazami:

Lp.	Nr stanowiska	Miejscowość	Nr rejestru	Określenie obiektu	Czas powstania
1	64	Brzeźnica	A-399/75	osada wielokulturowa	epoka brązu, kultura łużycka, kultura celtycka, średniowiecze
2	51	Łubowice	A-281/70	grodzisko kultury łużyckiej, cmentarzysko przeworskie i osada wczesnośrednio-wieczna	kultura łużycka, okres wczesno-średniowieczny
Lp.	Nr stanowiska	Miejscowość	Określenie obiektu nie wpisanego do rejestru zabytków	Czas powstania	
1	61	Ligota Książęca	nieokreślone, nieokreślone	epoka kamienna, średniowiecze	

12. Dla strefy o rozpoznanej zawartości reliktyw archeologicznych „W” ustala się:

ochronę stanowisk archeologicznych, o których mowa w ust.5, wszelkie planowane w ich obrębie prace ziemne winny być poprzedzone badaniami archeologicznymi, z zastrzeżeniem ustępu 7.

Stanowiska archeologiczne chronione prawnie poprzez wpis do rejestru zabytków podlegają rygorom ustanowionych, odrębnych przepisów.

10.3.13 Łubowice

Rozdział 5

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

§ 11. Dla obszaru objętego planem ustala się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z ustanowionymi, odrębnymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz z ustaleniami określonymi w przepisach niniejszego rozdziału.

§ 12. Specjalistyczny nadzór archeologiczny przy większych pracach ziemnych w obszarach, gdzie dotychczas nie stwierdzono występowania stanowisk archeologicznych, a w przypadku natrafienia na pozostałości archeologiczne przy prowadzeniu prac ziemnych – wymóg przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych w celu udokumentowania znalezisk, profili, itp., zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, o ile nie jest inaczej regulowany w pozostałych przepisach niniejszej uchwały.

§ 13. 5. Ustala się strefę ochrony konserwatorskiej w granicach określonych w części graficznej 1a.

6. Strefa ochrony konserwatorskiej obejmuje:

- 1) układ pałacowo – parkowy;
- 2) kościół parafialny p.w. Narodzenia N.M.P. wraz z otoczeniem (w granicach wydzielonej działki);
- 3) cmentarz nieczynny (wokół nieistniejącego kościoła drewnianego);

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	Układ pałacowo-parkowy	ul. Zamkowa	druga połowa XIX wieku
2	Kościół parafialny p.w. Narodzenia N.M.P. wraz z otoczeniem	ul. Eichendorffa	początek XX wieku
3	Cmentarz nieczynny (wokół nieistniejącego kościoła drewnianego)	ul. Wolności	

10. Dla strefy ochrony konserwatorskiej ustala się:

- 5) restaurację i konserwację zieleni historycznego parku przypałacowego oraz zachowanie ruiny pałacu, w tym śladów jego nieistniejących fragmentów (z możliwością jej restauracji) – wszelkie prace wymagają uzyskania opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- 6) zachowanie z dopuszczeniem restauracji i modernizacji technicznej kościoła parafialnego wraz z otoczeniem – wszelkie prace, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- 7) zachowanie zieleni, układu kompozycyjnego i nagrobków na cmentarzu nieczynnym – wszelkie zmiany wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- 8) wszelkie prace ziemne powinny być prowadzone pod nadzorem archeologicznym, a w przypadku odsłonięcia zabytkowych reliktyw, przerwane celem przeprowadzenia specjalistycznych badań i udokumentowania znalezisk, zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

11. Ustala się ochronę zachowanych elementów zabytkowych.

12. Zachowane elementy zabytkowe oznaczone odpowiednio w części graficznej 1a stanowią:

- 5) cmentarz parafialny;
- 6) obiekt ruchomy – kapliczki, w tym cmentarna i krzyż kamienny.

13. Dla zachowanych elementów zabytkowych ustala się:

- 1) zachowanie zieleni, układu kompozycyjnego i nagrobków sprzed 55 lat na cmentarzu parafialnym – wszelkie zmiany wymagają opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- 2) zachowanie, z dopuszczeniem bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji obiektów ruchomych (zgodnie z poniższym wykazem):

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	Krzyż kamienny	rozwidlenie ul. Łąkowej i Wolności	początek XX w.
2	Kapliczka cmentarna	ul. Eichendorffa	początek XX w.
3	Kapliczka św. Jana Nepomucena	Ul. Wolności 11	początek XX w.

14. Ustala się strefę o rozpoznanej zawartości reliktyw archeologicznych i oznacza symbolem „W”.

15. Strefa, o której mowa w ustępie 7 obejmuje stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków oraz nie wpisane do rejestru zabytków, zgodnie z poniższymi wykazami:

Lp.	Nr stanowiska	Miejscowość	Nr rejestru	Określenie obiektu	Czas powstania
1	51	Łubowice	Op-281/70	grodzisko kultury łużyckiej, cmentarzysko przeworskie, osada wczesno - średniowieczna	kultura łużycka, okres wczesnośredniowieczny
Lp.	Nr stanowiska	Miejscowość	Określenie obiektu nie wpisanego do rejestru zabytków	Czas powstania	
1	52	Łubowice	cmentarzysko; grób; nieokreślony; nieokreślony,	IV – V brąz, k. łużycka, okres rzymski, pradzieje, pradzieje,	
2	62	Ligota Książęca	śląd osadniczy, osada, osada, osada, śląd osadniczy, śląd osadniczy	neolit, kultura łużycka, kultura celtycka, kultura przeworska, pradzieje, średniowiecze.	

9. Dla strefy o rozpoznanej zawartości reliktywów archeologicznych „W” ustala się:

ochronę stanowisk archeologicznych, o których mowa w ust.8, wszelkie planowane w ich obrębie prace ziemne winny być poprzedzone badaniami archeologicznymi, z zastrzeżeniem ust. 10.

10. Stanowiska archeologiczne chronione prawnie poprzez wpis do rejestru zabytków podlegają rygorom ustanowionych odrębnych przepisów.

10.3.14. Brzeźnica

Rozdział 5

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

§ 11. Dla obszaru objętego planem ustala się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z ustanowionymi, odrębnymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz z ustaleniami określonymi w przepisach niniejszego rozdziału.

§ 12. Specjalistyczny nadzór archeologiczny przy większych pracach ziemnych w obszarach, gdzie dotychczas nie stwierdzono występowania stanowisk archeologicznych, a w przypadku natrafienia na pozostałości archeologiczne przy prowadzeniu prac ziemnych – wymóg przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych w celu udokumentowania znalezisk, profili, itp., zgodnie z warunkami pozwolenia Śląskiego, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, o ile nie jest inaczej regulowany w pozostałych przepisach niniejszej uchwały.

§ 13. 1. Ustala się strefę ochrony konserwatorskiej w granicach określonych w części graficznej 1a.

2. Strefa ochrony konserwatorskiej obejmuje:

- 1) założenie dworskie wraz ze spichlerzem;
- 2) obiekt ruchomy: figurę św. Jana Nepomucena z zastrzeżeniem ustępu 3 punktu 2 i 3.

3. Dla strefy ochrony konserwatorskiej ustala się:

- 1) dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji dawnego założenia dworskiego w zakresie skali obiektów (zachowanie proporcji wysokościowych w stosunku do obiektów chronionych prawnie) – wszelkie prace wymagają uzyskania opinii Śląskiego, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach;
- 2) obiekty chronione prawnie poprzez wpis do rejestru zabytków (zgodnie z poniższym wykazem):

L.p.	Obiekt	Adres	Nr rejestru zabytków
1	Ruina dworu z drugiej połowy XVII wieku	ul. Kozielska	A/Op-651/59
2	Spichlerz dworski	ul. Kozielska	A/1752/1815/98 31.12.1998
3	Figura św. Jana Nepomucena, kamienna, barokowa na postumencie	ul. Kozielska	B Op -169/59

podlegają rygorom ustanowionych, odrębnych przepisów;

3) ustala się docelowe przeniesienie figury św. Jana Nepomucena, o którym mowa w punkcie 2 na dawny cmentarz przykościelny (cmentarz nieczynny) w Łubowicach po uzyskaniu pozwolenia konserwatorskiego Śląskiego, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4. Ustala się ochronę zachowanych elementów zabytkowych.

5. Zachowane elementy zabytkowe oznaczone odpowiednio w części graficznej 1a stanowią:

- 1) obiekty o wartościach zabytkowych;
- 2) obiekty ruchome – krzyż, kaplica przydrożna.

6. Dla zachowanych elementów zabytkowych ustala się:

1) zachowanie z dopuszczeniem restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach zabytkowych (zgodnie z poniższym wykazem) – wszelkie prace, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów, w tym wymiany instalacji, wymagają opinii Śląskiego, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	Młyn	ul. Leśna	XIX wiek
2	Kaplica	ul. Kozielska równoległa do ul. Leśnej	

2) zachowanie z dopuszczeniem restauracji obiektów ruchomych (zgodnie z poniższym wykazem) – wszelkie prace, za wyjątkiem drobnych, bieżących napraw i remontów, wymagają opinii Śląskiego, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Okres
1	Krzyż kamienny z postacią Chrystusa na postumencie z niszą, w której stoi figura Matki Boskiej Bolesnej	ul. Kozielska 10	koniec XIX wieku
2	Kapliczka domkowa, murowana, częściowo otynkowana, cegła klinkier	ul. Kozielska 24	XIX wiek

7. Ustala się strefę o rozpoznanej zawartości reliktywów archeologicznych i oznacza symbolem „W”.

8. Strefa, o której mowa w ustępie 7 obejmuje stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków oraz nie wpisane do rejestru zabytków, w granicach zgodnie z poniższymi wykazami:

L.p.	Nr stanowiska	Miejscowość	Nr rejestru	Określenie obiektu nie wpisanego do rejestru zabytków	Czas powstania
1	64	Brzeźnica	A-399/75	osada wielokulturowa	epoka brązu, kultura łużycka, kultura celtycka – okres lateński, średniowiecze
L.p.	Nr	Miejscowość	Stanowisko	Chronologia	
1	73	Brzeźnica	śląd osadniczy	epoka kamienia	
2	68	Brzeźnica	nieokreślone; osada; osada	k. łużycka; późny rzym, k. przeworska; średniowiecze	
3	70	Brzeźnica	śląd osadniczy, śląd osadniczy	pradzieje, X – XIII w.	
4	69	Brzeźnica	nieokreślone, nieokreślone	X – XIII w.; średniowiecze	
5	66	Brzeźnica	nieokreślone; osada, osada	epoka kamienia; wczesne średniowiecze; średniowiecze	
6	67	Brzeźnica	śląd osadniczy	epoka kamienia	
7	65	Brzeźnica	nieokreślone, osada, osada, osada	epoka kamienia; k. łużycka; pradzieje; XIII – XIV w.	
8	63	Ligota Książęca	śląd osadniczy; śląd osadniczy; śląd osadniczy	epoka kamienia; k. Łużycka; okres rzymski, k. Przeworska	
9	72	Brzeźnica	śląd osadniczy	epoka kamienia	
10	77-79	Brzeźnica	grób; śląd osadniczy; nieokreślone	halsztat, k. łużycka, pradzieje; okres rzymski	

9. Dla strefy o rozpoznanej zawartości reliktyw archeologicznych „W” ustala się:

ochronę stanowisk archeologicznych, o których mowa w ustępie 8, wszelkie planowane w ich obrębie prace ziemne winny być poprzedzone badaniami archeologicznymi, z zastrzeżeniem ust.10.

10. Stanowiska archeologiczne chronione prawnie poprzez wpis do rejestru zabytków podlegają rygorom ustanowionych, odrębnych przepisów.

§ 14.1. Ustala się na obszarze objętym planem strefę ochrony krajobrazu w granicach określonych w części graficznej 1a.

2. Dla strefy ochrony krajobrazu ustala się zachowanie wartościowych elementów krajobrazowo-kompozycyjnych (zwartego układu wsi, sprzężonego z założeniem dworsko-parkowym fragmentów komponowanej sieci dróg, dróg o charakterze alej, zadrzewień).

10.4 Uwarunkowania wynikające ze „Strategii Gminy Rudnik”

„Strategia Rozwoju Gminy do 2015 roku”, podjęta została Uchwałą Rady Nr XVIII/172/04 z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie „Strategii Rozwoju Gminy Rudnik na lata 2004 – 2015” Określała cele strategiczne gminy w tym okresie oraz wizerunek gminy, do którego należy dążyć w perspektywie najbliższych kilkunastu lat. Strategia ujmuje główne kierunki działania samorządu wskazując jednocześnie priorytety tej działalności w najbliższych latach.

Cel strategiczny III.

Rozwój turystyki i rekreacji.

Cele operacyjne:

- III. 1. Rozwój agroturystyki.
- III. 2. Wyeksponowanie spuścizny historycznej i kulturowej .
- III. 3. Stworzenie infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej.

Tereny Gminy Rudnik wyróżniają się bardzo bogatymi zasobami środowiska naturalnego (lasy i rzeki) oraz atrakcyjnym ukształtowaniem krajobrazu. Dodatkowym walorem gminy jest niska gęstość zaludnienia, czyste powietrze, cisza oraz lokalizacja licznych zespołów pałacowo-parkowych i atrakcji archeologicznych. Potencjał ten nie jest wystarczająco wykorzystywany jako miejsce rekreacji dla mieszkańców okolicznych miast. Rozwój różnych form usług rekreacyjnych i turystycznych może w istotnym stopniu przyczynić się do aktywizacji gospodarczej mieszkańców gminy. Pobyt w gminie licznych gości z miast wpłynie na rozbudowę usług rynkowych.

Gmina turystyczna powinna zadbać o stworzenie częstych okazji (jarmarki, targi) do zbytu swych produktów, głównie płodów rolnych.

Gmina ma bardzo dobre warunki dla rozwoju działalności gospodarczej w dziedzinie turystyki. Cenne zasoby środowiska przyrodniczego muszą być chronione między innymi poprzez stworzenie odpowiednich warunków dla przybywających do gminy gości. Chodzi tu o wydzielenie terenów na pola namiotowe i biwakowe, pobudowanie parkingów, oznakowanie szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych oznakowanie obszarów prawnie chronionych, wybudowanie obiektów sportowych. Stworzenie odpowiedniej infrastruktury dla turystyki w gminie podniesie poziom usług turystycznych oraz zwiększy zainteresowanie gminą.

Położenie poszczególnych gospodarstw i wsi oraz całej gminy czyni z tego terenu atrakcyjne miejsce na działalność agroturystyczną.

Cele drugiego rzędu:

III. 2. Wyeksponowanie spuścizny historycznej i kulturowej .

Nr zadania	Opis zadania	Termin realizacji
III.2 Z-1	Inwentaryzacja istniejących obiektów pałacowo-parkowych	2020-2023
III.2 Z-2	Utworzenie skansenu kultury łużyckiej na terenach wykopalisk w Łubowicach, wraz z infrastrukturą	2021-2023

	towarzystwą	
III.2 Z-3	Utworzenie muzeum eksponującego dziedzictwo historyczno - kulturowe gminy (mieszkańców gminy, biskupa Gawliny, wystawy tematyczne)	2021-2022
III.2. Z-4	Zagospodarowanie pałacu w Sławikowie jako centrum dziedzictwa Ziemi Rudnickiej	2020 - 2023

10.5. Uwarunkowania wynikające z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rudnik na lata 2019-2023.

Programu ochrony środowiska dla Gminy Rudnik na lata 2019-2023 z perspektywą do roku 2025. został wprowadzony Uchwałą Nr X/77/2019 w sprawie przyjęcia "Programu Ochrony Środowiska dla gminy Rudnik na lata 2019-2023 z perspektywą do roku 2025".

Jest to kompleksowy dokument określający ochronę dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody poprzez ochronę przyrody i krajobrazu, lasów, gleb i zasobów kopalin. Szczegółowo opisuje jakość środowiska i bezpieczeństwo ekologiczne. Ponadto stawia gminie cele i zadania o charakterze systemowym oraz wymienia przedsięwzięcia przedstawione przez gminę do realizacji w latach 2019–2023 i ich aspekty finansowe.

Rozp Woj. Śląskiego nr 3/2004 z dnia 30 stycznia 2004 w sprawie wprowadzenia ochrony (Dz. Urz. z 2004 r. nr 9 poz. 342) Strzybnik teren parku. Buk zwyczajny odmiany czerwonołistnej (*Fagus sylvatica* L.) Na zdjęciu powyżej.

Inne obiekty posiadające walory przyrodnicze:

zielen towarzysząca obiektom sakralnym- Rudnik, Czerwięcice, Gamów, Łubowice, Modzurów parki zabytkowe Brzeźnica, Czerwięcice, Jastrzębie, Łubowice, Modzurów, Rudnik, Sławików, Strzybnik, Szonowice lipa drobnolistna - Rudnik platan klonolistny - Strzybnik dąb szypułkowy - Dolędzin

10.6. Planowane formy ochrony przyrody

- Planuje się przeprowadzenie ponownej aktualizacji rejestru pomników przyrody i ich oznakowanie,
 - Planuje się poczynić starania w kierunku rewitalizacji parku Łubowicach i Sławikowie

11. Respektowanie wyznaczonych stref ochrony stanowisk archeologicznych

Należy wprowadzać do przygotowywanych dokumentów planistycznych Gminy Rudnik zapis zapewniającego prawidłową ochronę archeologicznego dziedzictwa kulturowego w stosunku do stref występowania stanowisk archeologicznych oraz obiektów wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w ewidencji zabytków:

„Prace inwestycyjne, w tym ziemne związane z budownictwem i zagospodarowaniem terenu, w obrębie obszarów chronionych tj. układu urbanistycznego gminy Rudnik, układów ruralistycznych, założeń pałacowo-parkowych, zabytkowych cmentarzy, obiektów wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w ewidencji zabytków oraz stref występowania stanowisk archeologicznych, wymagają uzgodnienia z WUOZ w Katowicach, który określi warunki realizacji inwestycji.”

12. Kierunki działań dla realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami.

12.1. Gminna ewidencja zabytków.

12.1.1. Sporządzenie gminnej ewidencji zabytków nieruchomych wykonywane etapowo

- a) I etap dla obiektów sakralnych (kościóły i kaplice cmentarne) do końca 2021 r.,
- b) II etap dla pozostałych obiektów do końca 2024 r.,
- c) III etap – zakończenie ewidencji i podjęcie stosownych uchwał, do końca 2024 r.
 - określenie stosunków własnościowych i ustalenie szczegółowej lokalizacji z podaniem nr działek geodezyjnych obiektów objętych ewidencją
 - przekazanie sołtysom i radnym w każdym sołectwie 1 egz. opracowanych kart adresowych z terenów im podległych
 - systematyczne uzupełnianie kart adresowych o uzyskane dane i dokumentację fotograficzną
 - rozpoznanie i wprowadzanie do ewidencji zmian powstałych w wyniku rozbiórek, modernizacji i remontów obiektów

12.1.2. Inwentaryzacja obiektów tzw. małej architektury (kapliczki, krzyże przydrożne)

- określenie stosunków własnościowych i ustalenie szczegółowej lokalizacji z podaniem nr działek geodezyjnych
- przygotowanie wniosków o wpisanie najciekawszych obiektów do rejestru zabytków
- nawiązanie współpracy z sąsiednimi gminami i Lokalnymi Grupami Działania w celu utworzenia szlaku kapliczek i krzyży przydrożnych

12.1.3. Udostępnianie i promocja zabytków nieruchomych

rozpowszechnianie informacji na temat obiektów wpisanych do rejestru zabytków z terenu gminy – na bieżąco, podczas opracowywania folderów promujących gminę, podczas wyjazdów i współpracy z innymi gminami i miastami

- a) udostępnienie gminnej ewidencji zabytków na stronie internetowej Urzędu Gminy Rudnik
- b) współpraca z instytucjami wprowadzającymi dodatkowe oznakowania na drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkich w celu ułatwienia dojazdu do tych obiektów
- c) uwzględnienie obiektów zabytkowych przy wyznaczaniu tras turystycznych i ścieżek dydaktycznych gminy

12.1.4. Edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego

- a) włączenie tematyki ochrony dóbr kultury do zajęć szkolnych w szkołach podstawowych i gimnazjach prowadzonych przez gminę
- b) wdrażanie do zajęć szkolnych pojęć związanych z krajobrazem kulturowym gminy i regionu
- c) informowanie młodzieży szkolnej o zasobach krajobrazu kulturowego gminy, powiatu i województwa
- d) zorganizowanie w ramach zajęć szkolnych wycieczek krajoznawczych, rowerowych po najciekawszych i najważniejszych miejscach w gminie i powiecie oraz przedstawienie im obiektów zabytkowych
- e) 13.1.5. Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.
- f) współdziałanie z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w sprawie informowania właścicieli obiektów zabytkowych o możliwościach pozyskania środków na ich remonty
- g) aktywne zachęcanie sektora prywatnego do zagospodarowania obiektów zabytkowych
- h) udzielanie pomocy finansowej właścicielom remontującym obiekty zabytkowe (wpisane do rejestru zabytków i figurujące w gminnej ewidencji zabytków) w ramach środków zabezpieczonych w budżecie gminy na dany rok (dotacje, ulgi podatkowe)
- i) 12.2. Sporządzenie wykazu zespołów i obiektów nieruchomych, stanowisk archeologicznych typowanych do wpisu do rejestru zabytków z terenu gminy w celu uwzględnienia ich w dokumentach planistycznych i inwestycyjnych gminy
- j) współpraca z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w sprawie wpisania do rejestru zabytków województwa śląskiego obiektów nieujętych jeszcze w rejestrze, a reprezentujących duże walory historyczne i stanowiących ważne miejsce w krajobrazie kulturowym gminy,
- k) Ostateczna lista stanowisk archeologicznych wytypowanych do wpisu do rejestru zostanie ustalona przez WWKZ po wykonaniu przez WUOZ w Katowicach dodatkowych badań weryfikacyjnych stanowisk

12.3. Wyznaczanie stref ochrony stanowisk archeologicznych w dokumentach planistycznych wraz z zapisem zapewniającym prawidłową ochronę archeologicznego dziedzictwa kulturowego

Wyznaczanie stref ochrony stanowisk archeologicznych na załącznikach graficznych respektowanych przy sporządzaniu dokumentów planistycznych gminy oraz wprowadzenie zapisu zapewniającego prawidłową ochronę archeologicznego dziedzictwa kulturowego w stosunku do stref występowania stanowisk archeologicznych oraz obszarów chronionych: „Prace inwestycyjne, w tym ziemne związane z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, w obrębie obszarów chronionych i stref występowania stanowisk archeologicznych, wymagają uzgodnienia z WUOZ, który określi warunki realizacji inwestycji.”

12.4.Sposoby realizacji poszczególnych celów Gminnego programu opieki nad zabytkami.

12.4.1 Obiekty zabytkowe stanowiące własność gminy Rudnik

Pałac w Sławikowie.

Pałac w Sławikowie to eklektyczny budynek wymurowany z cegły, otynkowany, wzniesiony na rzucie wydłużonego prostokąta. Był częściowo podpiwniczony, trzykondygnacyjny, nakryty płaskim dachem. Fasada (elewacja wsch.) 19-osiowa, z centralnym pięcioosiowym ryzalitem, zwieńczonym trójkątnym przyczółkiem z pozostałościami płaskorzeźb, pierwotnie poprzedzonym zniszczonym portykiem kolumnowym. Fasadę zamykają czworoboczne wieże, wciągnięte w obręb korpusu. Elewacja ogrodowa (zach.) powtarza układ fasady, od której odróżnia ją brak portyku i cylindryczne wieżyczki w narożach. Od pd.-wsch. do pałacu dobudowano oranżerię, w formie dwukondygnacyjnej galerii arkadowej, z niewielkim budynkiem w części środkowej, zamkniętym trójkątnymi przyczółkami. Do budynku przylegał podłużny taras prowadzący do parku, pod którym przebiegał istniejący do dziś tunel. Układ wewnątrz dwutraktowy, w części budynku z korytarzem pomiędzy traktami. Wnętrza przez lata zaniedbana zostały kompletnie zdewastowane. Przetrwały sklepienia piwnic i część kolebkowych i kolebkowo-krzyżowych sklepień parteru. W niektórych pomieszczeniach przetrwały resztki ozdobnych detali, głowice kolumn, ślady malowideł na ścianach, nisze na rzeźby, oryginalne futryny.

Pałac w Sławikowie jak dotąd nie był przedmiotem kompleksowych badań historyków i archeologów. Czas budowy pałacu oceniają badacze różnie: na koniec XIX w. - Edward Wiczorek w materiale

„Racibórz i okolica” (Katowice 1994). W Katalogu Zabytków Sztuki w Polsce dotyczącemu powiatu raciborskiego budynkowi poświęcono tylko kilka zdań, określając czas jego powstania na 3 ćwierć XIX w. Sławik piszący w 1925 r., nie był w stanie ocenić wieku rezydencji, natomiast uważał, że jest jednak zdecydowanie wcześniejszym obiektem. Grzegorz Wawoczny w pracy „Zamki i pałace dorzecza Górnej Odry” budowę pałacu wiąże z Fryderykiem Grzegorzem von Lautensac, który mieszkał w Sławikowie. Bez dokładniejszych badań trudno ustalić właściwy wiek powstania pałacu. Pałac w Sławikowie zaniedbany i doprowadzony do ruiny w czasach Polski Ludowej, nie miał szczęścia w III RP. Pod koniec lat 90-tych ubiegłego wieku nieznani sprawcy rozszabrowali piękne kolumny podtrzymujące portyk przed ryzalitem w elewacji wsch. Pomimo starań i zabezpieczeń trwa dalsza dewastacja obiektu. W 2010 r., w elewacji zachodniej, na północ od ryzalitu osunął się znaczny fragment ściany. W pałacu, w wielu miejscach można znaleźć ślady celowego rozkuwania murów.

Gmina Rudnik, w ramach posiadanych środków przeprowadziła następujące działania: odnowienie muru otaczającego częściowo park, wycinka samosiejek, zamurowanie otworów wejściowych przyziemia (2006-2019).

Od roku 2019 wykonano prace zabezpieczające w postaci ogrodzenia płotem obiektu, wyczyszczono mury i plac z porośniętej roślinności, wyczyszczono spichlerz. Systematycznie odgruzowuje się obiekt. Powstało stowarzyszenie skupiające pasjonatów odbudowy pałacu. Obiekt udostępniany jest turystom w każdą niedzielę.

12.4.2. Obiekty nie będące własnością gminy

Wszystkie obiekty wpisane do rejestru zabytków z terenu gminy są budynkami należącymi do właścicieli prywatnych lub sakralne.

Z uwagi na fakt iż w/w obiekty nie są własnością gminy w związku z czym gmina nie ma możliwości bezpośredniego sprawowania opieki nad tymi zabytkami, a co za tym idzie wpływać na sposób ich użytkowania. Natomiast działania pośrednie wynikające z ustawy jak również polityki gminy polegają na:

- prowadzeniu edukacji na poziomie szkół podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy w zakresie informacji o zasobie zabytków i krajobrazu kulturowego regionu oraz możliwościach ich ochrony
- promowaniu wśród mieszkańców gminy i przybywających tu gości najcenniejszych zabytków
- wspieraniu przy współdziałaniu Urzędu Ochrony Zabytków poczynań związanych z właściwym utrzymaniem i zagospodarowaniem zabytków i ich otoczenia
- określaniu przy sporządzaniu dokumentów planistycznych warunków i sposobów ochrony zabytków wpisanych do rejestru zabytków jak również figurujących w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
- wykonanie dokumentacji fotograficznej i opisowej związanej z problematyką zabytków nieruchomych, ruchomych i archeologicznych na terenie gminy /ewidencja gminna/

13. Instrumentarium realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami

Podmiotem formułującym gminny program opieki nad zabytkami jest samorząd gminy. Realizacja programu odbywać się będzie poprzez zespół działań władz gminy na rzecz osiągnięcia celów w nim przyjętych.

Samorząd ma oddziaływać na różne podmioty mające do czynienia z obiektami zabytkowymi, w tym także na mieszkańców głównie zabytkowej przestrzeni gminy Rudnik, tak by wywołać ich pożądane zachowanie prowadzące do realizacji zamierzonych celów.

Zakłada się, że w realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami dla gminy wykorzystane zostaną następujące grupy instrumentów: instrumenty prawne, finansowe, koordynacji, społeczne oraz instrumenty kontrolne.

13.1. Instrumenty prawne

- a) dokumenty wydawane przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wynikające z przepisów ustawowych

- b) uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zagadnień ochrony zabytków
- c) wnioskowanie o wpis do rejestru zabytków z terenu miasta i gminy, które powinny być objęte ochroną prawną

13.2 Instrumenty finansowe

- a) dotacje
- b) subwencje
- c) dofinansowania
- d) programy uwzględniające finansowanie z funduszy Unii Europejskiej

13.3 Instrumenty koordynacji

- a) strategie rozwoju gminy
- b) plany rozwoju lokalnego
- c) programy prac konserwatorskich
- d) programy ochrony środowiska
- e) studia i analizy, koncepcje
- f) plany rewitalizacji

13.4 Instrumenty społeczne

- a) edukacja kulturowa
- b) informacja
- c) współpraca
- d) współdziałanie z organizacjami społecznymi

13.5 Instrumenty kontrolne

- a) utworzenie w ramach organizacyjnych Urzędu Gminy w Rudniku Zespołu Koordynującego pracami realizującymi poszczególne zadania wynikające z ustaleń niniejszego programu.

W skład zespołu wchodzi:

1. z-ca Wójta Gminy Rudnik
2. Inspektor Wydziału Rozwoju i Promocji
3. Inspektor ds. Budownictwa

14. Monitoring działania gminnego programu opieki nad zabytkami

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami Wójt Gminy Rudnik zobowiązany jest do sporządzania co 2 lata sprawozdania z gminnego programu opieki nad zabytkami. Sprawozdanie to przedstawiane jest Radzie Gminy. Po 4 latach program powinien zostać zaktualizowany i ponownie przyjęty przez Radę Gminy. Do wykonania powyższego zadania utworzony zostanie Zespół Koordynujący „Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Rudnik na lata 2021-2023” poprzez analizę stopnia jego realizacji. Monitorowanie przebiegu realizacji programu będzie ważnym elementem jego wdrażania.

15. Wewnętrzne źródła finansowania gminnego programu opieki nad zabytkami

Zgodnie z art. 81, art. 77 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami Rada Gminy może udzielić dotacji na ochronę i konserwację zabytków, jednakże wymagane jest ustalenie przez nią procedury postępowania w tej sprawie. Zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków z budżetu Gminy Rudnik określa:

Uchwała nr XVII/125/2012 Rady Gminy Rudnik z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji z budżetu Gminy Rudnik na prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane, przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

16. Niektóre zewnętrzne źródła finansowania gminnego programu opieki nad zabytkami

Obowiązek dbania o stan zabytków nakłada na właścicieli i posiadaczy zabytków *ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

Wsparciem dla zadań z zakresu ochrony zabytków są zewnętrzne źródła dofinansowania udzielane zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami.

• Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego /www.mkidn.gov.pl/ w ramach programu operacyjnego „Dziedzictwo Kulturowe”

• Wojewódzki Konserwator Zabytków przyznaje dotację na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków na podstawie wniosków złożonych przez właścicieli, posiadaczy lub użytkowników zabytków

• Samorząd Województwa – budżet województwa przewiduje środki na pomoc finansową ukierunkowaną na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami. Ponadto istnieją możliwości zdobywania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych na zadania inwestycyjne i społeczne do współfinansowania z funduszy krajowych i zagranicznych Unii Europejskiej.

(W/w źródła finansowania są wskazówką dla użytkowników obiektów zabytkowych i przedstawicieli władz samorządowych, w jakich instytucjach można pozyskiwać środki na ich ochronę i opiekę.)

17. Wykaz instytucji pomocnych w realizacji Gminnego Planu Ochrony Zabytków. *

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

ul. Krakowskie Przedmieście 15/17

00-071 Warszawa

Telefon: +48 22 42 10 100 Fax: +48 22 42 10 131

Narodowy Instytut Dziedzictwa

00-464 Warszawa, ul. Szwoleżerów 9 tel. (0-22) 629-37-91, 628-48-41 fax: (0-22) 622-65-95

Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa

00-926 Warszawa ul. Wspólna 2 (IV p.)

e-mail: rada@radaopwim.gov.pl

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków

ul. Francuska 12

40 - 015 Katowice

tel: (32) 253-77-98

tel: (32) 253-77-88

fax: (32) 256-48-58 e-mail: swkz@wkz.katowice.pl

Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Raciborzu

ul. Klasztorna 6,47-400 Racibórz

tel. 032 419 0466

fax. 032 419 0466

e-mail: pinbraciborz@interia.pl

* lista jest przykładową i nie zawiera wszystkich możliwych do wykorzystania w realizacji GPOZ.

Bibliografia

- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 ze zm.),
- Ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506),
- Ustawa z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2017 r. poz. 1595).
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 ze zm.).
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1333).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614)
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 121 ze zm.).
- Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1983 ze zm.).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 450 ze zm.).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 774 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r. poz. 1609).
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenie rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem. (Dz. U. z 2011 r. nr 113 poz. 661).
 - Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 sierpnia 2017r. w sprawie dotacji celowej na prace konserwatorskie lub restauratorskie przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz. U. z 2017 r. poz. 1674)
 - Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 12 maja 2004 r. w sprawie odznaki „Za opiekę nad zabytkami” (Dz. U. z 2004 r. poz. 1304)
- Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2004 r. nr 212, poz.2153)
- Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 lutego 2004 (Dz. U. z 2004 r., poz. 259)
- Rozporządzenie Ministr Kultury z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie wywozu zabytków i prze Dz. U. z 2001 r. nr 89, poz. 10 - Ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 917), - Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 574 ze zm.), - Ustawa z dnia 4 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. - Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
- Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004–2020.
- Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004–2013 wraz z Uzupełnieniem na lata 2004–020.
- Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami.
- Strategia rozwoju kultury w województwie śląskim na lata 2006–2020,
- Aktualizacja Strategii Rozwoju Powiatu Raciborskiego na lata 2009–2020.
- Wojewódzki program opieki nad zabytkami w województwie śląskim na lata 2018–2021.

- **Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Raciborskiego.**
- **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zostało przyjęte uchwałą Nr XVIII/131/2012 Rady Gminy Rudnik z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rudnik.**
- **Ewidencja Grobów Wojennych Województwa Śląskiego.**
- **Gminy programu opieki nad zabytkami dla Gminy Rudnik na lata 2013-2016.**
- **Fotografie – archiwum fotograficzne Gminy Rudnik.**